

Muudatused Haljala valla
haridus- ja sotsiaalvaldkonna
töökorralduses

lk 7

Otsime ühiselt kohta
meie piirkonna
tuulikutele!

lk 6

Jaauar 2023, nr 1

21. detsembril avati uus Võsu perearstipunkt

Võsu perearst Angela Reimal ja pereõde Mirjam Kulla uued tööruumid said pidulikult avatud.

Võsu perearsti tööruumid on olnud aastaid kehvast seisukorras ning uuest vastuvõtukohast on räägitud pikalt. Seda suurem oli täna rõõm huvilistel tutvuda perearsti uute tööruumidega aadressil Mere tn 43. Uued ruumid on valged, soojad ja varustatud kogu vajalikuga patsientide aitamiseks.

Täname ja tunnustame Võsu perearsti Võsu alevikku kaasaegsete tingimustega perearstipunkti loomise eest! Jätkuvat sära silmadesse, Angela ja Mirjam!

PILTUUDIS

29. detsember oli Haljala vallamajas samaaegselt kurb ja rõõmus päev. Vallavalitsuse kollektiiv tähistas oma kolme hea kolleegi elutööd ja viimast tööpäeva.

Haljala valla sotsiaalvaldkonnas teenistujad Eha Veem, Malle Laos ja Urve Vogt on kolme peale kokku töötanud meie vallaelanike jaoks 81 aastat. Nende panus meie valla sotsiaalvaldkonda ja elanike heaolusse on olnud hindamatu. Selle panuse märkamiseks tunnustati Ehat, Mallet ja Urvet valla tänukirjadega.

Vallavalitsuse kollektiiv tänab südamest Ehat, Mallet ja Urvet pikaaegse töö eest ning soovime neile edu edaspidiseks ja toredate pensionipõlve!

Haljala vallavalitsuse kollektiiv

Alates 5. jaanuarist on muutunud Haljala Vallaraamatukogu haruraamatukogude lahtiolekuajad

Haljala Vallavalitsuse 22.12.2022 korraldusega nr 463 on kinnitatud alates 5. jaanuarist 2023 uued Haljala Vallaraamatukogu haruraamatukogude lahtiolekuajad:

- Haljala Vallaraamatukogu: E-N kell 10.00-18.00 ja R kell 8.00-16.00;
- Võsu haruraamatukogu: ajavahemikul 01.09-31.05 – E-N kell 10.00-18.00 ja R kell 8.00-16.00; ajavahemikul 01.06-31.08 – T-N kell 10.00-18.00, R kell 8.00-16.00 ja L kell 10.00-14.00;
- Võsupere haruraamatukogu: T-N kell 10.30-18.00;
- Vihula haruraamatukogu: üks kord kuus kuu teine R kell 10.00-11.00;
- Vergi haruraamatukogu: R kell 12.00-18.00;
- Karepa haruraamatukogu: T, K, N kell 10.00-18.00 ja L kell 10.00-14.00;
- Aaspere haruraamatukogu: üks kord kuus kuu kolmas K kell 10.00-11.00;
- Varangu haruraamatukogu Varangu punkt – T kell 9.00-17.00.

Tulenevalt raamatukoguhuone võõrandamise protsessist jääb ajutiselt suletuks Varangu haruraamatukogu punkt Essus.

Täpsem info raamatukogu veebilehelt: www.haljaraamatukogu.ee või telefonil 325 0602.

TASUB TEADA

Haljala vald peatab kaheks aastaks kaasava eelarve rakendamise

Haljala Vallavolikogu otsustas 20. detsembril toimunud istungil Haljala Vallavalitsuse ettepanekul peatada kaheks järgmiseks aastaks kaasava eelarve menetlemine Haljala vallas. Sellise otsuse tegemise põhjusteks oli valla keeruline finantsolukord ja asjaolu, et kahe viimase aasta kaasava eelarve hääletuse võitnud ettepanekud on kuni tänaseni täies mahus realiseerimata.

Haljala vallavanem Anti Puusepa sõnul oli kaasava eelarve menetlemise ajutine peatamine kindlasti vajalik: „Valla rahaline seis on järgnevatel aastatel äärmiselt keeruline ning kuni tänaseni on realiseerimata 2021. ja 2022. aasta

kaasava eelarve hääletuse võitnud ettepanekud”. Vallavanem selgitas, et mõte kaasava eelarve menetlemise ajutiselt peatamiseks tuligi tegelikult kogukonnatasandilt. „Kui novembri alguses kohtusime Võsul kogukondade esindajatega, siis seal see mõte tekkis, et kaasava eelarve menetlemine ajutiselt peatada ja pooleliolevad projektid lõpuni teha, kuna rahvahääletusel on mõlemad ettepanekud saanud oma kogukonna toetuse,” jätkas vallavanem Anti Puusepp.

„Vallavalitsuse soov oli mitte võtta vallale täiendavaid rahalisi kohustusi olukorras, kus kahe viimase aasta kaasava eelarve hääletuse võitnud ettepanekud ei ole täies

mahus realiseeritud,” selgitas vallavanem ning lisas, et vahepealset aega kasutatakse seni lõpetamata projektide realiseerimiseks.

Valla finantsolukorra paranedes on soov kaasava eelarve rakendamisega Haljala vallas jätkata. „Volikogu kultuuri-, spordi- ja kogukonnakomisjonilt tuli ettepanek järgmise kahe aasta jooksul leida toimiv mudel kaasava eelarve rakendamiseks Haljala vallas,” kommenteeris Anti Puusepp ning jätkas, et kaasava eelarve rakendamisele on varasematel aastatel tekkinud mitmeid kitsaskohti, mistõttu on komisjoni poolt tehtud ettepanek igati asjakohane.

tagava süsteemi rajamist (reovee kohtkäitlusrajatised: kogumishutid, biopuhastid, septikud, imbväljakud, trassid), aastaringiselt ligipääsetava juurdepääsutee rajamist ning leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamist (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

Programmi määruse kohaselt on

kohalikul omavalitsusel õigus kehtestada toetuse andmisel eelistatud sihtrühmad ja toetatavate valdkondade prioriteetsus.

Taotlemise täpsem info ja taotlusvormid on leitavad: www.haljala.ee/hajaasustuse-programm.

Anneli Kask
keskkonnaspetsialist

ARVAMUS

Ühest väikesest pildist suure pildiraami sees

Olen viimaste kuude jooksul jälginud nii volikogu liikmena, valla kui külaelanikuna protsessi haruraamatukogude kavandatava reformi üle Haljala vallas ning osalenud ka kahel Vergi küla avalikul koosolekul.

Möönan, et vallavalitsus on teinud mõningaid vigu kasutades ja avalikustades protsessi alguses nende kätte usaldatud üle kontrollimata statistikat laenutuste kohta ning kahtlemata on kirglikku osa mänginud ka eelarvestrateegia eelnõu esimesel avalikustamisel vallavara müügitabelisse sattunud Sadama tee 17 kinnistu võõrandamise ettepanek. Teisalt jällegi kõik muud valla viimase kuu püüdlused otsida kompromissi edasiminekuks, pakkudes välja erinevaid lahendusi on vastaspoole paigalseisu tõttu paraku ammendunud. Vaatamata esitatud ja otsustamata jäänud haruraamatukogude sulgemise eelnõule ei näe ma kuidagi ega vähimatki ohtu lugemisokuse kaotusele või vähenemisele suletavate haruraamatukogude teeninduspiirkondades ning kindlasti ei kustu sellega viimased tuled nendes külates.

On väga äge ja positiivne kui külates lauldakse, tantsitakse, võimeldakse, kootakse kudumeid ja õpitakse välismaa keelt – kuid see ei ole siiski raamatukogu põhitegevus vaid pigem igapäevane või iganädalane seltsitegevus? Kas tõesti on meil kõik elutähtsad teenused nii korras ja kättesaadavad, et võime tegeleda vaid mitteelutähtsate tegevustega ja rahulduda aastateks paigalseisu või taandarenguga?

Lisaks soovin ümber lükata mõned valemüüdid, mis on hakanud elama oma elu nii

sotsiaalmeedias kui ajakirjanduses. Väidetakse, et Vergi raamatukogul täitub peagi 100 aastat. Mina väidan, et sellest sajast aastast on raamatukogu 72 aastat tegutsenud Koolimäel ja alates 1996. aastast alles Vergi külas. Valda süüdistatakse, et seoses endise rahvamaja müügiga pole küla saanud vastu midagi. Huvitav, kas ligi 0,6 ha suuruse kinnistu tasuta kasutada andmine külaseltsile või 20 tuhande euro suurune katuseinvesteering seltsimajale, mis tagab vähemalt poole sajandi pikkuse eluea hoonetele ei maksagi midagi? Või investeeringud veemajandusse ja tänavavalgustusse, küll osaliselt aga siiski? Paljud külad elavad pimeduses igavesti, kuigi ei peaks.

21. oktoobril sotsiaalmeedias levinud üleskutsele registreerida enda elukoht Haljala vallas, registreeris end Vergi külasse 2 inimest. Mitte 12 ega 20. Ei ole just edukas kampaania. Seega eelistavad meie kogukonna suvilised jätkuvalt oma maksutuluga toetada pealinna, heade mõtete linna või mõne muu omavalitsuse tulubaasi selmet toetada valla arengut. Ja siis neist mõned imestavad veel, et miks vallale üks või teine asi üle jõu käib?

Rahvaalgatus.ee keskkonnas andis lõpptähtajaks oma toetusallkirja Vergi kogukonnakeskuse ja raamatukogu jäämiseks 511 inimest. Ka mina annaksin näiteks kellegi või millegi kaitseks oma digiallkirja, kui see on põhjendatud ja ratsionaalne. Kahtlustan ainult, et nii mõnelgi neist 511 inimesest pole õrna aimugi, kus Vergi asub või pole siia oma jalaga kunagi astunud.

Minult on küsitud, et keda ma siis volikogus esindan? Mind on isegi nimetatud Vergi küla esindajaks volikogus. Olen öelnud ja ütlen veelkord, et esindan siin kogu valda ning võimalusel seisan Sagadi-Vergi kandi huvide eest, mille alla kuulub muuseum 14 küla. Ka need inimesed on meie inimesed, kes väärivad valgemat, paremat ja turvalisemat elukeskkonda. Ennekoike pean ma silmas hästi toimivat taristut ja ühendusi. Kui me volinikena seisaksime siin vaid ühe küla eest, siis peaks meid volikogus olema 72 liiget, igast külast ja alevikust oma esindaja. Saate ju ise aru, et see on mõeldamatu.

Haruraamatukogude eelarve on aastast üle saja tuhande. Prognoositav puudujääk järgmiseks 2023. eelarveaastaks võib küündida ca 300 tuhande euronii või enam. Vallavarast saadava müügituluga vähendame kooliehitusega seotud kohustusi. Kuigi Vargamäel oli elu veelgi raskem, ootavad ka meid mõned üsna rasked aastad. Samas vajavad teed kruusatamist ja mustkatet, paljudel inimestel on raskesti puhta joogivee kättesaadavusega, külad on valgustamata, haridus- ja sotsiaalvaldkond vajavad tugimist, palju oleks veel ehitada ja arendada. Opositsioon lööb aga teerulli moodi trummi ja tegeleb populismiga selmet pakkuda lahendusi minuseelarvele ning puuduoleva raha leidmisele.

Leo Aadel
Volikogu liige

Üks teerull koliseb Haljala valla rannakülades

Viimaste kuude ärevus ei ole sündinud mitte Ukraina sõjast või kriisidest, vaid hoopis oma valla juhtide tegemistest ja sõnavõttudest, mis on muidu vaikse ja rahuliku Haljala valla rannakülades kired lõomama sütitanud, kirjutab Haljala alevikuvanam Margus Laigu.

Jutt käib Haljala valla raamatukogude reformist, mille ühe tulemina suletakse ka Vergi küla raamatukogu. Raamatukogu Vergis on aga kordades enam kui vaid koht, kust raamatuid laenutada. Võib öelda, et raamatukogu ongi Vergi küla süda.

Esimese šokk tabas külarahvast siis kui raamatukogu kinnistu ilmus „kurikuulsasse“ valla poolt plaanitud müüdivatate kinnistute nimekirja. List eemaldati eelarvestrateegiast kui ametnike „näpuviga“ küll ruttu, kuid häirekell oli antud.

Septembri lõpus kõlasid järgmised „lasud“, mil vald teatas, et Vergi haruraamatukogu läheb kinni ja et kohe-kohe võtab vastava määruse Haljala volikogu ka vastu. Sellise ultimaatumi vastu hakkas küla-aktiiv tegutsema ja tulemusena saadi kuu aega „armuaega“ – vald võttis mõõdund volikogus määruse eelnõu tagasi.

Teerull oli hetkeks pidama saadud. 22.11.22 toimunud Haljala volikogu istungil oli jällegi kavas raamatukogude reform, millesse oli aga veelgi „vinti“ peale keeratud ja nüüd läks sulgemisele juba rohkemgi haruraamatukogusid. Õnneks suutis volikogu opositsioon seekord selle määrusepunkti päevakorrast maha hääletada.

Teerull saadi taas peatuma. Aga kui kauaks? Vallavanema sõnavõttudest võib välja lugeda, et see reform viiakse muudatusteta läbi

ja et Vergi küla „väljapressijad“ seda takistada ei suuda. Aga milles see „väljapressimine“ siis seisneb? Seisneb vaid selles, et väikeste rannakülade inimesed tahavad, et neile jääks nende raamatukogu, et neile jääks koht, kus nad näeksid valla olemasolu enda külas, et jääks üldse elu maale – väikestesse küladesse, et oleksid mingidki minimaalsed teenused, et lapsed võtaks nutiseadme asemel kätte raamatu, et memm või taat saaks pimedal sügisel minna toast välja ja kohtuda raamatukogutöötajaga, kes on ehk ainus inimene, keda ta päevade jooksul näeb, jne, jne. Pole ju just suur „väljapressimine“?

Vallavanem ja tema valimisliit Plaan A on aastaid deklareerinud, et just nemad ongi kogukondliku valla ülesehitamise printsiibi loojad. Et just nemad seisavad valla kui tugevate kogukondade liidu eest. Kahjuks on see jäänud vaid jutuks. Hetkel tegeleb vallavanem vaid kohaliku, kogukondliku, elu hävitamise ja allasurumisega.

Tema sõnul on kohalikud Vergi inimesed vaid „väljapressijad“ ja et nad soovivat vaid teiste kogukondade kulul parasiteerida. Jubedad sõnad ühe kohaliku omavalitsuse juhi suust, oma valla inimeste kohta....

See teerull, mis hetkel rullub Vergi külas, võib homme tallata juba mõne teise küla peal ja siis järgmise ja järgmise. Ja milleks siis vallamajas deklareerida, et hoolime, kuulame, arvestame, kui tegelikult ei hoolita, ei arvestata ja ässitatakse hoopis kogukondi üksteise vastu.

Peatagem Teerull Haljala vallas!

Margus Laigu
Volikogu liige

Hajaasustuse programm jätkub ka sel aastal

Hajaasustuse programm jätkub ka 2023. aastal. Hajaasustuse programmi 2023. aasta taotlusvoor on avatud 1. veebruar kuni 3. aprill 2023.

Hajaasutuste programmi kaudu toetatakse majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamist (puurkaevud, veetrassid), elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimist

HALJALA VALLAVALITSUSE ISTUNGITE KOKKUVÕTTED

8. DETSEMBRIL

1. Hoolduse seadmise ja hooldajatoetuse maksmise lõpetamine

Otsustati lõpetada ühe isiku osas hooldajatoetuse maksmine alates 01.12.2022 ning tunnistati kehtetuks Haljala Vallavalitsuse 08.09.2022 korraldus nr 300 „Hoolduse seadmine ja hooldajatoetuse määramine“

2. Koduteenuse määramine

Otsustati määrata neljale isikule koduteenus.

3. Korralduste kehtetuks tunnistamine

Otsustati tunnistada kehtetuks Haljala Vallavalitsuse 29.01.2020 korraldus nr 40 „Haljala Rahvamaja nõukogu koosseisu kinnitamine“ ja 26.01.2022 korraldus nr 43 „Haljala valla Spordikeskuse nõukogu koosseisu kinnitamine“

4. Haljala vallas Essu külas Mõisa tn 2 kinnistu detailplaneeringu kehtestamine

Otsustati kehtestada Haljala vallas Essu külas Mõisa tn 2 kinnistu detailplaneering, mille eesmärk on ehitusõiguse määramine uue tootmishoone (kuni 4000 m2) ja kahe rajatise (mõlemad kuni 500 m2) ehitamiseks, olemasoleva hoone laiendamine üle 33 % selle esialgu kavandatud mahust

5. Eisma külas Kunnari-Madise kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine

Otsustati algatada Haljala vallas Eisma külas Kunnari-Madise kinnistu (katastriüksus 88701:001:0679, registriosa nr 21651850) detailplaneeringu koostamine krundi moodustamiseks, millele määrata ehitusõigus elamu ja kahe abihoone ehitamiseks, määrata vajalike tehnovõrkude ja rajatiste asukohad, seada kitsendused ja vajalikud servituudid.

6. Eisma külas Andrese maaüksuse detailplaneeringu koostamise algatamine (volikogu otsuse eelnõu)

Otsustati esitada volikogule otsuse eelnõu „Eisma külas Andrese maaüksuse detailplaneeringu koostamise algatamine“.

7. Näpi Kooli pidamine omavalitsuste hallatava ühisasutusena (volikogu otsuse eelnõu)

Otsustati esitada volikogule otsuse eelnõu „Näpi Kooli pidamine omavalitsuste hallatava ühisasutusena“.

8. Haljala valla majanduskeskuse struktuuri ja töötajate koosseisu kooskõlastamine

Otsustati kooskõlastada Haljala valla majanduskeskuse töötajate koosseis alates 1. jaanuarist 2023.

9. Töövõtulepingu nr 12-2/21/118 muutmine

Otsustati muuta Haljala valla ja Saetare OÜ vahel sõlmitud töövõtulepingut nr 12-2/21/118.

10. Töövõtulepingu nr 12-3/21/21 muutmine

Otsustati muuta Haljala valla ja VANALINNA EHITUS OÜ vahel sõlmitud töövõtulepingut nr 12-3/21/21.

11. Haljala valla kultuuri- ja vabaajakeskuse juhi ametisse kinnitamine

Otsustati kinnitada alates 1. jaanuarist 2023 Haljala valla kultuuri- ja vabaajakeskuse juhi ametikohale Urmas Lindlo.

12. Info ja muud küsimused

12.1. Ülevaade Haljala Kooli ehitusest
 Vallavanem Anti Puusepp annab ülevaate Haljala Kooli ehitusest.

15. DETSEMBRIL

1. Hoolduse seadmine ja hooldajatoetuse maksmine

Otsustati seada ühele isikule hooldus, määrata hooldajatoetus ning tunnistada kehtetuks Haljala Vallavalitsuse 24.11.2022 korraldus nr 404 „Hoolduse seadmine ja hooldajatoetuse määramine“.

2. Hoolduse seadmise ja hooldajatoetuse maksmise lõpetamine

Otsustati lõpetada ühe isiku osas hooldajatoetuse maksmine ning tunnistada kehtetuks Haljala Vallavalitsuse 04.08.2022 korraldus nr 252 „Hoolduse seadmine ja hooldajatoetuse määramine“.

3. Tugiisikuteenuse määramine

Otsustati määrata ühele perekonnale tugiisikuteenus kuni teenuse vajaduse äralangemiseni ning tunnistada kehtetuks Haljala Vallavalitsuse 19.05.2022 korraldus nr 165 „Tugiisikuteenuse määramine“.

4. Huvihariduse õppuritoetuse määramine

Otsustati määrata kolmele õpilasele huvihariduse õppuritoetus.

5. Huvitegevuses osaleva õppuri toetuse määramine

Otsustati määrata ühele õpilasele huvitegevuses osaleva õppuri toetus.

6. Haljala Kooli töötajate koosseisu kooskõlastamine

Otsustati kooskõlastada Hal-

jala Kooli töötajate koosseis alates 1. jaanuarist 2023.

7. Võsu Kooli töötajate koosseisu kooskõlastamine

Otsustati kooskõlastada Võsu Kooli töötajate koosseis alates 1. jaanuarist 2023.

8. Haljala Lasteaed Pesapuu töötajate koosseisu kooskõlastamine

Otsustati kooskõlastada Haljala Lasteaed Pesapuu töötajate koosseis alates 1. jaanuarist 2023.

9. Sundvalduse seadmine

Otsustati seada tähtajatu ja tasuta sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Haljala vallas Aukülas asuvale Pihlaka kinnistule.

10. Katastriüksuse piiride muutmise kooskõlastamine, katastriüksuse piiride muutmisel katastriüksustele koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine

Otsustati kooskõlastada Võsu alevikus asuvate Männi tn 6 ja Männi tn 10 katastriüksuste piiride muutmine ja määrata moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed.

11. Hajaasustuse programmi 2021. aasta voo ru toetuse kasutamise aruande heakskiitmine

Otsustati kiita heaks ja kinnitada 2021. aasta hajaasustuse programmi projekti „10 m3 reoveemahuti paigaldamine, kanalisatsioonitrassi rajamine ning ühildamine olemasoleva majasisese trassiga“ toetuse kasutamise aruanne.

12. Hajaasustuse programmi 2021. aasta voo ru toetuse kasutamise aruande heakskiitmine

Otsustati kiita heaks ja kinnitada 2021. aasta hajaasustuse programmi projekti „Puurkaevu rajamine, vee pumpamiseks vajalike seadmete paigaldamine, olemasoleva veetorustiku renoveerimine ja ühildamine rajatava süsteemiga“.

13. Eisma külas Kivimere maaüksuse detailplaneeringu koostamise algatamine

Otsustati algatada Haljala vallas Eisma külas Kivimere maaüksusel detailplaneeringu koostamine määramaks ehitusõigus elamu ja abihoonete ehitamiseks, määrata vajalike tehnovõrkude ja rajatiste asukohad, seada kitsendused ja vajalikud servituudid.

14. Eisma külas Sarapuu kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine

Otsustati algatada Haljala vallas Eisma külas Sarapuu

kinnistu detailplaneeringu koostamine määramaks ehitusõigus suvemaja ja sauna ehitamiseks, määrata vajalike tehnovõrkude ja rajatiste asukohad, seada kitsendused ja vajalikud servituudid.

15. Erateedel tasuta lumetõrje teostamine

Otsustati rahuldada 14 isiku taotlused erateedel tasuta lumetõrje teostamiseks.

16. Enampakkumise tulemuste kinnitamine

Otsustati kinnitada enampakkumise tulemused 21.11.2022-05.12.2022 toimunud enampakkumise kohta viie kinnisasja osas ning tunnistada nurjunuks 21.11.2022-05.12.2022 toimunud enampakkumine kinnistu Lehtna, Sagadi küla võõrandamiseks osas.

17. Vallavara komisjoni moodustamine

Otsustati moodustada vallavara komisjon järgmises koosseisus: Haljala valla majanduskeskuse juht (komisjoni esimees), finantsjuht, kommunikatsioonijuht ning ehitus- ja keskkonnateenistuse vanemspetsialist.

18. Haljala valla kultuuri- ja vabaajakeskuse töötajate koosseisu kooskõlastamine

Otsustati kooskõlastada Haljala valla kultuuri- ja vabaajakeskuse töötajate koosseis alates 1. jaanuarist 2023.

19. Reservfondist vahendite eraldamine

Otsustati eraldada reservfondist 13 566 eurot vallavalitsuse palgafondi seoses kahe teenistuja koondamisega kaasnenud kuludeks.

20. Enampakkumise tingimuste määramine

Otsustati määrata Haljala Vallavolikogu 05.12.2022 otsuse nr 69 „Vallavara võõrandamine enampakkumise korras“ alusel korraldatava enampakkumise täpsemad tingimused.

21. Sotsiaaltoetuste määramine

Otsustati määrata kahele isikule küttetoetus summas 600 eurot.

22. Info ja muud küsimused

Ülevaade Haljala Kooli ehitusest
 Vallavanem Anti Puusepp annab ülevaate Haljala Kooli ehitusest.

Informatsioon Lääne-Viru liikluskomisjoni liiklusohtlike kohtade ümberehituse objektide pingerea moodustamisest

Vallavanem Anti Puusepp

jagab vallavalitsusele liikmetele informatsiooni seoses Lääne-Viru liikluskomisjoni liiklusohtlike kohtade ümberehituse objektide pingerea moodustamisest ning Haljala valda puudutavate ettepanekute (Võsu-Käsmu ristmik, Vergi küla, Põdruse küla) kohta.

Ülevaade võlglastest ja sissenõudmata nõuetest

Finantsjuht Reet Keskküla annab ülevaate võlglastest ja sissenõudmata nõuetest.

Toimub arutelu.

Vallavalitsus kujundab seiskoha, et finantsteenistusel saata kõikidele võlglastele meeldetuletused ja ettepanekud maksegraafikute koostamiseks. Finantsteenistusel teha sotsiaalvaldkonna klientidega seotud võlglaste osas koostööd sotsiaalteenistusega.

Hoonestusõiguse seadmise võimalikkus tankla püstitamiseks Võsu-Käsmu ristmiku äärde

Toimub arutelu.
 Vallavalitsus teeb ametiasutusele ettepaneku uurida hoonestusõiguse seadmise võimalikkust tankla püstitamise eesmärgil Võsu-Käsmu ristmiku äärde (kinnistu Võsu-Lepispea tee, katastritunnus 88701:001:0675).

22. DETSEMBRIL

1. Sotsiaaltoetuste määramine

Otsustati määrata kahele isikule sotsiaaltoetus summas 450 eurot.

2. Hoolduse seadmine ja hooldajatoetuse määramine

Otsustati seda ühe isiku osas hooldus ning määrati hooldaja ja hooldajatoetus

3. Huvitegevuse teenusepakkuja toetuse määramine MTÜ-le Rakvere Korvpall

Otsustati määrata huvitegevuse teenusepakkuja toetus MTÜ-le Rakvere Korvpall, registrikood 80329085, summas 1150 eurot kuus ajavahe- mikus 01.01.2023-31.12.2023 (välja arvatud juulikuu) korvpallitreeningute läbiviimiseks Haljala valla õpilastele

4. Korralduste kehtetuks tunnistamine

Otsustati tunnistada kehtetuks Haljala Vallavalitsuse 12.09.2019 korraldus nr 488 „Haljala valla Spordikeskuse töötajate koosseisu kooskõlastamine“ ja 07.07.2021 korraldus nr 346 „Haljala Rahvamaja töötajate koosseisu kooskõlastamine“

5. Haljala Vallaraamatukogu ja haruraamatukogude lah-tiolekuagade kinnitamine

HALJALA VALLAVALITSUSE ISTUNGITE KOKKUVÕTTED

Algab lk 3

Otsustati kinnitada Haljala Vallaraamatukogu ja haruraamatukogude lahtiolekuajad alates 05.01.2023 ning tunnistati kehtetuks Haljala Vallavalitsuse 01.12.2022 korraldus nr 422 „Haljala Vallaraamatukogu ja haruraamatukogude lahtiolekuajade kinnitamine“.

6. Rakvere Linnavalitsusega koostöölepingu sõlmimine

Otsustati sõlmida koostööleping Rakvere Linnavalitsusega kodutute loomade varjupaiga teenuse osutamiseks 2023. aastal.

7. Projekteerimistingimuste väljastamine Haljala vallas Sakussaare külas Tagavälja katastriüksusele päikesepargi (elektritootmisrajatis üle 100 kW) projekteerimiseks

Otsustati määrata projekteerimistingimused Haljala vallas Sakussaare külas Tagavälja katastriüksusele päikesepargi (elektritootmisrajatis üle 100 kW) projekteerimiseks

8. Katastriüksuse jagamise kava kooskõlastamine, katastriüksuse jagamisel tekkivatele katastriüksustele koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine

Otsustati kooskõlastada Tammisspea tee 7a katastriüksuse (19003:002:0360; registriosas nr 682131) jagamise maakorralduskava, määrati tekkivatele katastriüksustele sihtotstarbed Tammisspea tee 7a, elamumaa 100% ja Tammisspea, maatulundusmaa 100% ning määrati koha-aadressid.

9. Sundvalduse seadmine Elektrilevi OÜ kasuks

Otsustati seada tähtajatu ja tasuta sundvaldus Elektrilevi-

vi OÜ (registrikood 11050857) kasuks Haljala vallas Lobi külas asuvale Lahe-Lobi tee L2 kinnistule (registriosas nr 6503550, katastritunnus 88701:001:0869, sihtotstarve transpordimaa 100%), sundvaldus seatakse avalikes huvides ehitatava tehnoarajalise rajamiseks ja elektrivõrguga liitumiseks.

10. Erateedel tasuta lumetõrje teostamine

Otsustati rahuldada kolme isiku taotlused erateedel tasuta lumetõrje teostamiseks.

11. Hallatavate asutuste juhtide ja töötajate põhipalkade alammäärad

Otsustati kinnitada hallatavate asutuste juhtide ja töötajate põhipalkade alammäärad.

12. Info ja muud küsimused

Ülevaade Haljala Kooli ehitusest
Vallavanem Anti Puusepp annab ülevaate Haljala Kooli ehitusest.

5. JAANUARIL

1. Sotsiaaltoetuste määramine

Otsustati määrata kahele isikule sotsiaaltoetus summas 171,36 eurot.

2. Huvitegevuse teenusepakkuja toetuse määramine MTÜ-le FC Aarik

Otsustati määrata huvitegevuse teenusepakkuja toetus MTÜ-le FC Aarik, registrikood 80576915, summas 800 eurot ajavahemikus 01.01.2023-31.12.2023 (välja arvatud juulikuul), toimivate jalgpallitreeningute läbiviimiseks Haljala valla õpilastele.

3. Võsu alevikus Liiva tn 23 kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine

Otsustati algatada Haljala

vallas Võsu alevikus Liiva tn 23 kinnistu (katastritunnus 92201:003:0022, registriosas nr 3487531) detailplaneeringu koostamine määramaks ehitusõigus olemasoleva hoone laiendamiseks.

4. Vainupea külas Männiku kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine

Otsustati algatada Haljala vallas Vainupea külas Männiku kinnistu (katastritunnus 88703:002:1373, registriosas nr 580331) detailplaneeringu koostamine määramaks ehitusõigus elamu ja abihoonete ehitamiseks.

5. Haljala alevikus Kooli tn 1a maaüksuse detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalikule väljapanekule suunamine

Otsustati võtta vastu ja suunata avalikule väljapanekule Haljala alevikus Kooli tn 1a maaüksuse detailplaneering vastavalt LandComposition OÜ tööle nr DP-20-01, mille eesmärk on planeeringujärgseks maakasutuseks määrata elamumaa ja ärimaa sihtotstarve, hoonete suurim lubatud arv krundil on kolm, hoonete suurim lubatud ehitusalune pindala on 316 m² ja suurim lubatud kõrgus on 8 m, kinnistule kavandatakse parkimiskohti arvestusega, et igale majapidamisele on kuni 3 parkimiskohta.

6. Sundvalduse seadmine Elektrilevi OÜ kasuks

Otsustati seada tähtajatu ja tasuta sundvaldus Elektrilevi OÜ (registrikood 11050857) kasuks Haljala vallas Metsiku külas asuvale Metsiku külatee kinnistule (registriosas nr 5609650, katastritunnus 19101:001:0053, sihtotstarve transpordimaa 100%).

7. Avatud hankemenetlu-

sena läbiviidud riigihanke nr 256904 „Haljala valla õpilasliinide teenindamine 2023-2027“ kehtetuks tunnistamine

Otsustati tunnistada avatud hankemenetlusena läbiviidud riigihanke nr 256904 „Haljala valla õpilasliinide teenindamine 2023-2027“ hankemenetlus kehtetuks ning kohustati Haljala Vallavalitsust kui ametiasutust viima läbi uus hange „Haljala valla õpilasliinide teenindamine 2023-2027“ hiljemalt I kvartali jooksul.

8. Avaliku teenindamise lepingu 12-2/19/96 muutmine

Otsustati muuta Haljala valla ja Voyage OÜ vahel sõlmitud avaliku teenindamise lepingut nr 12-2/19/96 punkti 4.2. osas.

9. Valimisjaoskondade moodustamine

Otsustati moodustada valimiste läbiviimiseks kaks valimisjaoskonda.

10. Info ja muud küsimused

10.1. OÜ Irbeni taotlus kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamiseks (tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivama asukoha leidmiseks ja seejärel detailse lahenduse koostamiseks)

Planeerimisspetsialist Merje Verhovits tutvustab vallavalitsuse liikmetele esitatud taotlust kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamiseks (tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivama asukoha leidmiseks ja seejärel detailse lahenduse koostamiseks).

Vallavalitsuse liikmed võtavad esitatud informatsiooni teadmiseks.

Ülevaate andmine koostamisel oleva Haljala valla üldplaneeringu hetkeseisust

10.2 Planeerimisspetsialist Merje Verhovits annab ülevaate koostava üldplaneeringu hetkeseisust

Vallavalitsuse liikmed võtavad esitatud informatsiooni üldplaneeringu hetkeseisust teadmiseks ning nõustuvad uues üldplaneeringus detailplaneeringu kohustusega alade vähendamiseks.

10.3 Mittetulundusliku tegevuse taotluste hindamiskomisjoni ettepanekud vallavalitsusele

Vallavalitsus tutvub hindamiskomisjoni poolt esitatud ettepanekute koondiga ja nõustub esitatud ettepanekutega.

10.4 Kultuuriministeeriumi, Haljala valla ja Sihtasutus Käsmu Meremuuseum koostöökokkuleppe projekti arutelu

Vallavalitsus ei nõustu esitatud koostöökokkuleppes toodud tingimustega ning leiab, et antud ala on juba avalikus kasutuses ning kõikidel inimestel on vaba ligipääs antud alale. Vallavalitsus esitab esitatud koostöökokkuleppe projekti vallavolikogu majanduskomisjonile seisukoha kujundamiseks.

10.5 Ülevaade Haljala Kooli ehitusest

Vallavanem Anti Puusepp annab ülevaate Haljala Kooli ehituse hetkeseisust.

10.6 Vallavalitsuse esindaja nimetamine tunnustusavalduste ettepanekute läbivaatamiseks moodustavasse komisjoni

Vallavalitsus esitab tunnustusavalduste ettepanekute läbivaatamiseks moodustavasse komisjoni vallavalitsuse esindajaks Urmas Osila.

HALJALA VALLAVOLIKOGU

HALJALA VALLAVOLIKOGU II koosseis

ISTUNG NR 19 20. DETSEMBRIL 2022 KELL 16.00 VÕSUL

Istungil osales 15 volikogu liiget: Leo Aadel, Leo Bergström, Annika Hallimäe, Ahti Järve, Margus Laigu, Rainer Lille, Annes Naan, Andi Randoja, Sven Rannar, Andres Truman, Anti Töld, Helen Uder, Eduard Vainu, Raavo Vask ja Veiko Veiert.

Istungil ei osalenud Greete Toming ja Aarne Vaik.

Määrusega nr 35 kiideti heaks Lääne-Viru maakonna arengustrateegia 2023-2035.

Otsusega nr 71 kiideti heaks Lääne-Viru maakonna arengustrateegia tegevuskava 2023-2027.

Määrusega nr 36 muudetakse alates 1. jaanuarist 2023 Haljala Vallavolikogu 17.04.2018 määrust nr 15 „Kaasava eelarve rakendamine Haljala valla eelarves“. Muudatusega peatatakse ajutiselt 2023. ja 2024. aastal kaasava eelarve rakendamine Haljala valla eelarves.

Otsusega nr 72 kehtestati

alates 1. jaanuarist 2023 Haljala valla lasteaiaõpetaja töötasu alammääraks 90% ning magistrikaadiga või sellega võrdsustatud tasemega lasteaiaõpetaja töötasu määraks 100% üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast.

Otsusega nr 73 otsustati osaleda Näpi Kooli pidamiseks vajaliku omavalitsuste hallatava ühisasutuse moodustamises. Volikogu on seisukohal, et ühisasutuse rahastamine peab toimuma proportsionaalselt vastavalt igast kohalikust oma-

valitsusest koolis õppivate laste arvule.

Otsusega nr 74 algatati Eisma külas Andrese maaüksuse detailplaneeringu koostamine. Maaüksuse pindala on 2465 m², sihtotstarbega 100% maatulundusmaa. Planeeringuala ulatus on ca 0,4 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kinnistu sihtotstarbe muutmine elamumaaks ning ehitusõiguse määramine ühe elamu ja kuni nelja abihoone ehitamiseks. Tegemist on kehtivat Vihula valla üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga.

Istungil toimus Haljala valla 2023. aasta eelarve eelnõu I lugemine.

Volikogu määras muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 13. jaanuari 2023. Vallavalitsusele tehti ülesandeks avalikustada eelnõu valla veebilehel alates 21. detsembrist 2022 kuni 13. jaanuarini 2023.

Volikogu poolt vastuvõetud otsustega saab tutvuda valla kantseleis ja elektroonilises dokumendiregistris veebilehel: www.haljala.ee.

TEADE

Smartpost Itella pakipunkt Haljala Sämmi Grillis

Haljala Sämmi Grill võttis vastu Smartpost Itella koostööpakumise pakipunkti teenuse tagamiseks Haljalas, kuna kohalikus poes automaat enam ära ei mahtunud. Meie juurest ei tasu otsida automaati, vaid tegutseme pakkide väljastuspunktina.

Mis on pakipunkt ja kuidas see töötab?

Pakipunkt on kohaliku ja rahvusvaheliste pakkide väljastuspunkt.

Inimestel on võimalik nii kohalikud kui ka rahvusvahelised pakid sinna tellida.

Meie juures toimub hetkel ainult pakkide väljastamine. Pakipunkti pakke saata praegu veel ei saa.

Ainukese võimalusena on tellitud paki tagastamine ainult rahvusvahelises tasandil.

Kui meie töötaja on paki kullerilt vastu võtnud, saab klient mobiiltelefonile tavapärase Smartposti SMS-teavituse koos PIN-koodiga, mille alusel väljastab pakipunkti töötaja kliendile saadetise (juhul kui klient on valinud lunamaksega paki, siis tuleb see SMS-is välja toodud juhiste järgi enne tasuda).

Pakipunkt on avatud Sämmi Grilli lahtiolekuaegadel: iga päev kell 11-22.

Palume klientidelt mõistvat suhtumist.

Krista Aru
Haljala Sämmi Grilli üksuse juht

Riigihalduse minister: hakkame kavandama kogu Eesti ruumilise arengu tulevikku

Valitsuse 5. jaanuari otsusega algatati üleriigiline planeering, mis määrab tulevikus ära kogu Eesti ruumilise arengu põhimõtted aastani 2050. Planeering annab suunised maakondade ja kohalike omavalitsuste planeeringutele ning puudutab pea kõiki olulisi eluvaldkondi.

Riigihalduse ministri Riina Solmani sõnul on uut üleriigilist planeeringut vaja, kuna eelmise planeeringu „Eesti 2030+“ kehtestamisest on möödas 10 aastat ja selle tegevuskava on suures osas täidetud. „See on järjekorras kolmas üleriigiline planeering, mis suunab kogu riigi ruumiloomet üsna pikalt. Näiteks määras eelmine üleriigiline planeering ühe objektina ära Rail Baltica raudtee,“ nimetas Solman.

Ministri hinnangul vajab Eesti ruumi- ja maakasutus uut käsitlust. „Ruumilises planeerimises on oluline kestlik areng. Nõudlus hea ruumi ja kvaliteetse elukeskkonna järele on täna oluliselt suurenenud,“ märkis ta. „See tähendab, et üleriigiline planeering peab arvestama elukeskkonna kohandamise, piirkondade elujõulisuse ja konkurentsivõime tagamisega vananeva rahvastiku ja regionaalse ebavõrdsuse tingimustes, asustuse ja teenuste suunamise, elamumajanduse väljakutsete ning liikuvuse ja ligipääsetavuse korraldamisega kogu Eestis.

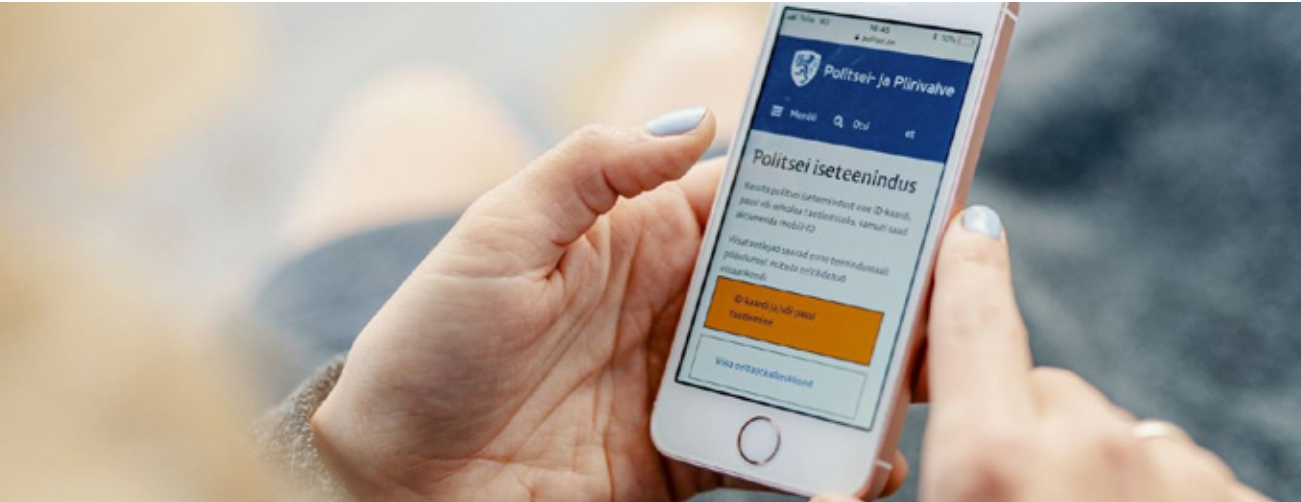
„Planeering paneb paika meie tulevase ruumistruktuuri, ajakohased ruumi- ja maakasutuse põhimõtted, olles suunavaks dokumendiks teistele planeeringutele, sh maakonnaplaneeringutele, omavalitsuste planeerimistegevusele ning aluseks ruumiotuste langetamisel valitsusasutustele. See mõjutab Eesti asustussüsteemi, üleriigilist transporditaristut, energeetika-, gaasi- ja sidevõrgustikku, maapõue kasutamist, väärtuslikke maastikke ja põllumajandusmaid, rohevõrgustikku – põhimõtteliselt kõiki olulisi valdkondi,“ selgitas minister.

Tegu on kogu riigi ja ühiskonna jaoks olulise ruumistrateegia dokumendiga, mille valmimisel pannakse suurt rõhku kaasamisele.

Planeeringu eeldatav koostamise aeg on neli aastat – kui kõik läheb plaanipäraselt, kehtestatakse dokument aastal 2026.

Üleriigilise planeeringu „Eesti 2050“ koostamist ja selle keskkonnamõjude strateegilist hindamist korraldab Rahandusministeerium koostöös ministeeriumite ja ametitega, Linnade ja Valdade Liidu, omavalitsuste jt partneritega.

Dokumentide taotlemine Politsei- ja Piirivalveametis

ee. Kui nõuetekohane foto, allkirjanäidis ja sõrmejäljed on olemas, saab uue dokumendi taotleda vaid paari hiireklikiga.

Kui foto, allkiri või sõrmejäljed puuduvad, saab need tasuta anda teenindussaali digikioskis, mida saab kasutada kõigil tööpäevadel esmaspäevast reedeni. Digikioskest liiguvad andmed automaatselt politsei iseteenindusse. Kui siis inimene arvutist või nutiseadmest politsei iseteenindusse siseneb, näeb ta seal ka digikioskis tehtud värsket fotot, sõrmejälgi ja allkirja, mida on dokumenditaotluse esitamiseks vaja.

DOKUMENDI TAOTLEMINE TEENINDUSES

Dokumentide taotlemiseks ja kättesaamiseks on teenindus avatud esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel. Kui soovid dokumendi taotleda teeninduses, siis toimi järgmiselt:

- kõigepealt tee ära digikioskis foto, anna ära sõrmejäljed ja allkirjanäidis
- võta endale järjekorra number ning oota oma numbrit
- dokumendi taotlemiseks ja kättesaamiseks varu endale piisavalt aega, kuna teeninduses võib olla järjekord.

DOKUMENDI KÄTTESAAMISE VOLITUS

Mõnikord juhtub, et ID-kaardile või passile ei ole võimalik ise teenindusse järele tulla. Sellistel juhtudel on abiks volitamise võimalus.

Kui soovid, et su ID-kaardile või passile läheb järele sinu poolt volitatud inimene, siis anna sellest klienditeenindajale dokumenditaotlust sisse andes teada. Volitust saabki teha vaid teeninduses kohapeal dokumenti taotledes, hiljem volitust teha ei saa. Volitust tehes on oluline teada volitatu täpset nime ja isikukoodi.

Volitatud inimene peab dokumendi kättesaamisel esitama oma isikut tõendava dokumendi ja tal peab kaasas olema ka dokumenditaotleja vana ID-kaart.

ID-KAARDI TAOTLEMINE LIIKUMISVÕIMETULE

Kui inimene ei ole terviseseisundi tõttu püsivalt võimeline taotluse esitamiseks teenindusse pöörduma, saab liikumisvõimetu eest ID-kaardi taotluse esitada vallavalitsuse või hoolekandeametuse juhi volitatud esindaja, st lähedased tema eest taotlust esitada ei saa.

MOBIIL-ID AKTIVEERIMINE TEENUSEPAKKUJA JUURES

Kui varem aktiveeriti mobiil-ID teeninduses, siis nüüd tuleb mobiil-ID aktiveerimist taotleda mobiilioperaatori juures.

Täpsem info ja iseteeninduses taotlemine: www.politsei.ee.

Haljala valla majanduskeskus ootab kandideerima MAJANDUSTÖÖTAJA töökohale

Majandustöötaja peamised tööülesanded on:

- hooldus- ja remonditööde teostamine Haljala valla hoonetes ja rajatistel;
- aastaringelt heakorratööde teostamine (muru niitmine, lume- ja libedusetõrje);
- töödeks vajaminevate materjalidega varustamine.

Saad majandustöötajana hakkama, kui Sul on:

- oskus planeerida tööprotsessi;
- varasem töökogemus majandus- või ehitusvaldkonnas;
- teadmised ja oskused remonttööde tegemiseks;
- B-kategooria juhiluba ja võimalus isikliku sõiduauto kasutamiseks (töösõitudeks on ametiauto);
- hea eesti keele oskus;
- hea tehniline taip.

Omalt poolt pakume:

- stabiilset ja kindlat tööd;
- toetavat meeskonda;
- huvitavat tööd ja võimalust panustada Haljala valla majanduskeskuse toimimisse.

Tööülesannete täitmise koht: Haljala valla haldusterritoorium

Tööle asumise aeg esimesel võimalusel

Kandideerimiseks tuleb saata:

- avaldus koos palgasooviga;
- elulookirjeldus (CV);
- kandidaadi soovil muud lisadokumendid.

Kandideerimisdokumendid tuleb Haljala valla majanduskeskusele esitada hiljemalt 23. jaanuaril 2023 meiliaadressile personal@haljala.ee või paber kandjal märgusõnaga „Majandustöötaja konkurss“ aadressile Rakvere mnt 3, Haljala alevik 45301.

Lisainfo majanduskeskuse juht Avo Bergström, tel 5621 7200.

Otsime ühiselt kohta meie piirkonna tuulikutele!

**Võimalus
esitada taotlusi
tuuleparkide
eriplaneeringus
osalemiseks**

Hiljaaegu kõrgustesse kerkinud elektri hinnad, oht energiaga varustatusele ja rohepöörde on väljakutsed, mille lahendamiseks sõltub meie riigi julgeolek ja heaolu. Me jookseme ajaga võidu, et saaksime loobuda imporditavatest vene kütustest aga ka üldiselt fossiilkütustest, samas tagada meie riigi julgeolek ja elektrienergia kättesaadavus soodsamatel tingimustel. Õnneks on tuuleparkide näol lahendused käeulatuses ning nende kiire rakendamine kujunenud olukorras on ühiskondliku kokkuleppe abil võimalik, kuid see eeldab kõikide osapoolte – nii riigi, omavalitsuste, kogukondade kui ka ettevõtete – head tahet ja toimivat koostööd.

Seni on Eestis tuuleparkide rajamise võimalusi uuritud peamiselt Lääne-Eestis, saartel ja Eesti merealal. Kaitseministeerium on aga leidnud võimalused seni kehtinud õhuseire-süsteemide piirangute leevendamiseks suuremal osal Eesti territooriumi mandriosast, millega vabaneb ka Haljala valla haldusterritoorium riigikaitsepiirangutest. Siiski on võimalikke tuuleenergeetika arendusalasid väga piiratud, sest nii loodusväärtused kui ka inimasustus ja olemasolev taristu koos limiteeritud võrguühendusega seavad olulised piirangud tuuleparkide rajamisele.

Lisaks riigikaitsepiirangute leevendamisele, võimaldab tuuleparkide kavandamist rannikust aina kaugemale maismaale ka tuulikute tehnoloogiline areng. Kaasaegsed tuulikud on kõrgemad ja võimsamad, mistõttu on majanduslikult tasuv tuulest taastuvenergiat toota ka rannikust eemal. Samuti on võimalik kõrgemaid tuulikuid paigutada ka metsastele aladele, sest nad ulatuvad puudest kõrgemale. Metsa tuuliku rajamine eeldab metsa raadamist ainult tuuliku ümbrusest, maksimaalselt ca 1 ha suurusel alal ja vajadusel juurdepääsuteede rajamiseks. Ülejäänud territooriumil saab toimuda tavapärase metsamajandamine.

Tuulest taastuvenergia tootmine aitab lisaks energiasõltumatusele kaasa ka elektri hinna vähendamisele, mis-

tõttu on uute tuuleparkide rajamiseks sobivate alade välja selgitamine Eestis väga oluline. Neid alasid saab määrata nii üldplaneeringu kui omavalitsuse eriplaneeringu abil. Üldplaneering on pigem suurt visiooni ja kaugemat tulevikuperspektiivi kirjeldav laiapõhjaline ja eriplaneering täpsem lähiaastate konkreetse tegevuse aluseks olev dokument. Kuivõrd Haljala vallas üldplaneeringuga tuuleparke ette ei nähta, on ainukeseks lahenduseks eriplaneering.

Eriplaneeringuga paralleelselt viiakse läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine ning teostatakse uuringud, et leida asukohad tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks. Kui eriplaneering vallavolikogu poolt algatatakse, siis ei tähenda see seda, et otsus tuulepargi rajamiseks oleks koheselt tehtud, vaid sellega luuakse võimalus koostöös kogukonnaga, kohaliku omavalitsuse ja arendaja(te)ga teemat põhjalikult käsitleda ning viia läbi olulised uuringud. Tuuleparkide rajamisel võetakse eesmärgiks leida sobivad alad, mis häiriks inimesi ja looduskeskkonda kõige vähem.

Eriplaneeringu läbiviimiseks ja otsustajaks on Haljala Vallavolikogu ning protsessi kontrollib algusest lõpuni kohalik omavalitsus. Protsessis osalevad ka huvitatud osapooltena arendajad. Hetkel on eriplaneeringu algatamise taotluse esitanud OÜ Utilitas Wind. Eriplaneeringu ning uuringute koostaja leidmiseks viiakse läbi riigihange. Planeeringu valmimisele on aga väga oodatud kohalike inimeste mõtted, soovid ning ettepanekud.

KUIDAS TEISED OMAVALITSUS- SUSED EESTIS TAASTUVE- NERGEETIKAT ARENDAVAD?

Täna kavandavad mitmed omavalitsused taastuvenergeetikat ka üldplaneeringute raames, nendeks on nt Rakvere, Lääne-Harju, Türi, Rapla ja Kehtna, Lüganeuse, Vinni, Väike-Maarja ning Viru-Nigula vallad. Samuti on juba algatatud ning koostamisel mitmeid eriplaneeringuid, mille eesmärgiks on leida sobilikud alad tuuleparkide rajamiseks. Samasugused eriplaneeringud

on täna koostamisel nt Lääne-Nigula, Saarde, Lääneranna, Alutaguse, Põhja-Pärnumaa, Tori, Pärnu, Põltsamaa, Mulgi, Järva ja Viljandi valdades. Ükski eriplaneering ei ole veel jõudnud asukoha kehtestamiseni.

MIDA VÕIDAB SELLEST KOHALIK KOGUKOND?

Tuuleparkidest saadava tulu jagamiseks on Valitsuse poolt vastu võetud seadus, mis jõustub 1. juulist 2023 ja mille kohaselt on tuuleelektrijaamade rajaja kohustatud maksma omavalitsusele ja kohalikele elanikele tuulikutasu, et soodustada taastuvenergia tootmist. Tuulikutasu jaotab kohalik omavalitsus kord kvartalis taotluste alusel tuulepargi mõjuala elanikele järgmiste põhimõtete alusel:

Tasu makstakse füüsilistele isikutele, kelle omandis olev eluruum paikneb tuulepargi mõjualas ning on sama isiku registrijärgne elukoht (sh maksatakse tasu samadel tingimustel ka teise kohaliku omavalitsuse elanikule, kui tuulepargi mõjuala sinna ulatub, aga tuulepark ise mitte).

Tuulepargi mõjualaks loetakse vähem kui 250-meetri kõrguse tuuleelektrijaama puhul 2 km ja 250-meetri või kõrgema tuuleelektrijaama puhul 3 km (lähima tuulikutorni keskpunkti). Juhul, kui mõjuala piirjoon läbib kinnistut, ulatub mõjuala tervele kinnistule.

Ühe eluruumi kohta saab esitada ühe taotluse ehk kaas- või ühisomani-ke vahel jaotub tasu võrdeliselt omandi osa suurusega.

Maksimaalne tasu suurus eluruumi kohta kalendriaastas on sama aasta kuue kuu töötasu alammäär.

LISAKS ON TUULEPARGIST KOHALIKULE KOGUKONNALE KASU, SEST:

Soodsam võrgutasuta energia (otseliini ühendamise võimalus) annab eeldused suurema energiatarbimisega ettevõtete lisandumiseks, mis võimaldab luua uusi töökohti.

Tuulepargi ja ümbritseva taristu rajamine ning hooldamine loob uusi

töökohti.

Mainekasv – ollakse tulevikku vaatav ja rohepöördesse panustav kogukond ning aidatakse kaasa Eesti energiasõltumatuse tagamisele.

KUHU TULEVAD TUULIKUD?

Täna sellele vastust veel pole. Eriplaneeringu koostamine koosneb kahest suuremast etapist – asukoha eelvalik ning detailse lahenduse koostamine. Asukoha eelvaliku etapi eesmärgiks on leida planeeringuala sees kõik sobivad alad tuulepargi rajamiseks, et otsustada millistel aladel kaalutakse tuuleparki detailsemalt ehk koostatakse detailne lahendus.

Nii asukoha eelvalikule kui ka hiljem detailsele lahendusele viiakse läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine ehk KSH. Selle käigus teostatakse mitmeid erinevaid uuringuid – näiteks linnu- või loomaliikide elupiirkondade potentsiaalse mõju hindamine, müra modelleerimine ja tuulepargi visualiseeringud. Uuringute eesmärgiks on välja selgitada inimestele, aga ka keskkonnale sobivaim tuulepargi asukoht.

Asukoha eelvaliku protsess kestab ca 1,5 aastat, millele järgneb detailne lahendus, mille koostamine kestab ka umbes sama kaua. Seega võiks esimese tuulepargi ehitamine Haljala vallas alata mitte varem kui aastal 2028.

MIS SAAB EDASI?

Haljala vald menetleb eriplaneeringu algatamise taotlust vastavalt seadusele. Kui volikogu algatab eriplaneeringu menetluse, siis sellele järgnevalt viiakse läbi riigihange leidmaks eriplaneeringu koostamiseks konsultant, kes alustab eelvaliku lähteseisukohtade ning KSH väljatöötamise kavatsuse koostamisega. Kogu protsessi kaaskatakse ka kohaliku inimesed ning ametkonnad.

Kui teil on juba tekkinud selle teema kohta küsimusi, siis võib need edastada aadressile: haljala@haljala.ee või oleme valmis ka ise vastama küsimustele kristiina.nauts@utilitas.ee.

Osaühing Irbeni

Haljala Vallavalitsus teatab, et Osaühing Irbeni (registrikood 10310434, osaühing Utilitas Wind sidusettevõtte) esitas 15.12.2022 Haljala Vallavalitsusele taotluse Haljala vallas kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamiseks tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivaima asukoha leidmiseks ja seejärel detailse lahenduse koostamiseks.

Vastavalt planeerimiseaduse (PlanS) § 96 lõikele 31 on 30 päeva jooksul käesoleva teate avaldamisest võimalik esitada täiendav samasisuline taotlus.

Taotletava KOV eriplaneeringu algatamise eesmärk on valida tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu (sh ühendus liitumispunktiga) püstitamiseks sobivaimad asukohad Haljala valla territooriumil (asukoha eelvaliku koostamine) ning seejärel määrata valitud asukohtades ehitusõigus ning lahendada muud PlanS § 126 lõikes 1 nimetatud asjakohased ülesanded (detailse lahenduse koostamine). Asukoha eelvaliku teostamisel lähtutakse keskkonnatingimustest ja -piirangutest ning kavandatava tegevuse keskkonnamõjust, asustuse paiknemisest, kohalikest huvidest ja väärtustest, tuulepargi püstitamise tehnilistest ja majanduslikest eeldustest ning teistest asjakohastest kriteeriumidest, mida tuleb arvesse võtta tuuleparkide püstitamiseks sobivate alade valikul. Tuulepargi püstitamiseks sobiv ala peab arvestama erinevate kehtivate väärtuste ja piirangutega, kuid olema ka sobilik ja tasuv tuulepargi rajamiseks.

Taotleja hinnangul on Haljala vald sobiv tuuleparkide asukohtade kavandamiseks tulenevalt suhteliselt hajaasustatud ruumist, mis võimaldab tuulikuid püstitada ilma perspektiivsele ehitustegevusele või elamualade kavandamisele piiranguid seadmata. Haljala vallas on nii head tuuleolud kui ka liitumisvõimalused, mis on tuuleparkide kavandamisel majandusliku tasuvuse seisukohast oluliseks eeltingimuseks.

Taotletava planeeringuala suurus on ca 24 000 ha (planeeringuala suurus ei tähenda, et taotleja eeldaks, et tuulepark(e) õnnestub püstitada kogu planeeringuala ulatuses). Planeeringuala valitakse planeeringu koostamise ning selle tarbeks läbiviidavate alusuuringute tulemusel üks või mitu tuuleparkide püstitamiseks sobivat asukohta.

Otsuse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise osas langetab Haljala Vallavolikogu. Taotlusega on võimalik tutvuda Haljala valla kodulehel planeeringute rubriigis.

SAAME TUTTAVAKS

Haljala Vallavalitsuse meeskonnaga liitus Liis Kütt

Alates 2. jaanuarist 2023 alustas Haljala Vallavalitsuses toetuste spetsialistina tööd Liis Kütt (pildil).

Liis Kütt on lõpetanud Haljals keskkooli ja erialast haridust omandanud nii majandusarvestuse, turismi-, ettevõtlus- kui ka andragoogikavaldkonnas. Täna sel hetkel õpib Liis Tallinna Tehnikakõrgkoolis sotsiaaltööd. Liis räägib, et on varasemalt töötanud erinevates valdkondades, kuid toetuste spetsialisti kohal alustamine on esimene erialane töökogemus avalikus sektoris.

Haljala vallavalitsuse toetuste spetsialist Liis Kütt sõnab, et otsus toetuste spetsialisti kohale kandideerida tuli päris ruttu: „Kuna õpin sotsiaaltööd ja tegu on minu koduvallaga, siis kuulustust nähes pikalt ei mõelnud“. Liis sõnas, et on lootusrikas, et õpingud toetavad tema tööd sotsiaalvaldkonnas ning tal on võimalik vallaelanike heaolus seeläbi panustada.

Toetuste spetsialisti peamiseks tööülesanneteks on riiklike ja valla eelarvest finantseeritavate sotsiaal- ja haridusvaldkonna toetuste

taotluste menetlemine, kodanike nõustamine sotsiaaltoetuste alastes küsimustes ning vallaelanike abistamine avalduste ja taotluste vormistamisel.

Liis sõnab, et tema ootuseid töökohale kirjeldavad märksõnad avatus, ausus ja usaldus. „Olen mõtelaadilt pigem lahenduste leidja kui

vabanduste otsija, seega olen päris kindel, et vallavalitsuse kollektiivi mõttelaad sobitub sellega“, selgitab Liis ning jätkab, et esimene töönaädal möödus väga tempokalt: „Informatsiooni, mida tuleb kiiresti hoomata, on päris palju. Samas on praegune aeg ka väga põnev, kuna sotsiaalvaldkonna töökorralduses on

toimumas mitmeid muudatusi“. Liisi sõnul oli vallavalitsuse kollektiivi poolt vastuvõtt soe ning juba esimestel päevadel tundis ta ennast meeskonda väga oodatult.

Vaba aega sisustab Liis lemmikihobide ja perega. „Mulle meeldivad käelised tegevused, mistõttu teen hobi korras kehakooriga ja käsitöösepe. Samuti naudin looduses viibimist ja mõistagi oma perega aja veetmist“, kommenteerib Liis ning lisab, et perega koos püüavad nad avastada kaunist kodumaad ja üheskoos ka pikema reise välismaale ette võtta.

Liis on alates 2022. aasta veebruarist olnud ka vallavalitsuse kui täitevorgani liige. Esialgu jätkab Liis vallavalitsuse töös osalemist.

Vallavalitsuse meeskonnal on hea meel, et Liis on meie sekka tulnud. Soovime talle edu ja kordaminekuid!

Toetuste spetsialisti kontakt:
Liis Kütt
tel +372 5656 6931
e-post liis.kytt@haljala.ee
Liis töötab Haljala vallas aadressil Rakvere mnt 3, Haljala alevik.

SOTSIAALTEENUSTEST

ALATES 1. JAANUARIST KEHTIVAD UUED SOTSIAALTEENUSTE HINNAD

Haljala Vallavalitsuse 17.11.2022 korraldusega nr 388 kehtestati alates 1. jaanuarist 2023 alljärgnevad Haljala valla poolt osutatavate sotsiaalteenuste hinnad:

- poes, apteegis, arstil käimine koos kliendiga 5 eurot/kord (iga klient)
- toidu, ravimite, raamatute jm. viimine 3 eurot/kord
- pesu pesemine 5 eurot/kord
- dušši kasutamine 3 eurot/kord
- koristamine ja muu abi kodus 5 eurot/tund (kliendi vahenditega)
- valla transpordiga osutatav transporditeenus saatmisteenus 5 eurot/kord
- isikliku abistaja teenus 4,50 eurot/tund
- sotsiaaltransporditeenust osutavalt ettevõttelt tellitud transporditeenuse omaosalus 0,20 eurot/km kohta

Täpsem info telefonil 5656 6931.

Koduteenuse osutamine muutub Haljala vallas 1. jaanuarist 2023 tasuliseks

Haljala Vallavalitsus kinnitas 17. novembri 2022 istungil sotsiaalteenuste osutamise hinnakirja, millega muutub koduteenuse osutamine Haljala vallas uuest aastast tasuliseks.

Koduteenust osutatakse rahvastikuregistri järgi Haljala vallas elavale eakale või puudega täisealisele isikule, kes vajab kõrvalabi, mis toetab igapäevast toimetulekut harjumuspäras keskkonnas.

Teenus sisaldab kodukülastusi, suhtlemist kliendiga, toiduainete ja muu eluks vajaliku ostmist ning koju toomist, transporditeenust Haljala valla,

Rakvere ja Loksa linna piires, abistamist eluaseme korras- tamisel, pesemisvõimaluste ja kütmise korraldamist, vee tuppaa toomist, lume rokimist hoovis ja abistamist asjaajamisel.

Koduteenuse taotlemiseks tuleb esitada kirjalik avaldus. Valla sotsiaaltööspsialist külastab seeläbi koos koduhooldustöötajaga abivajaja kodu, hindab taotleja toimetulekuvõimet ning koduteenuse vajadust ja mahtu, mille tulemusena sõlmitakse kolmepoolne koduteenuse osutamise leping.

Koduteenuse hinnad ja tasumise korra kehtestab vallava-

litsus. Hinnakiri on leitav valla dokumendiregistrist ja veebilehelt: <https://www.haljala.ee/hinnakirjad>. Kui teenuse eest ei ole võimalik tasuda raske majandusliku olukorra tõttu, tuleb tasuta teenuse taotlemisel esitada sissetulekuid tõendavad dokumendid.

Haljala valla palgal on kolm koduhooldustöötajat ja nende tööd koordineerib sotsiaaltööspsialist. Koduhooldusteenust osutatakse praegu Haljala vallas ca 30 inimesele. Iganädalast soovetakse kõige enam toidu ja muu vajaliku koju toomist ning transporti arsti- le või apteeki.

PLANEERINGUTEATED

Haljala Vallavalitsus teatab planeerimisseaduse (PlanS) § 128 lõike 6 alusel, et Haljala Vallavalitsuse 15.12.2022 korraldusega nr 450 on algatatud Eisma külas Kivimere maaüksuse (88701:001:0474) detailplaneeringu koostamine. Planeeritava ala suurus on ca 1,0 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on määrata ehitusõigus ühe elamu ja kuni kolme abihoone ehitamiseks, määrata vajalike tehnovõrkude ja rajatiste asukoht, seada kitsendused ja servituudid ning lahendada juurdepääs. Detailplaneeringu peamised ülesanded on toodud PlanS § 126 lõike 1 punktides 1-10, 11-12, ja 21. Loetelu võib detailplaneeringu menetluse jooksul muutuda või täieneda. Võimalike uuringute vajadus selgub menetluse käigus. Detailplaneeringu materjalidega saab tutvuda Haljala valla kodulehel detailplaneeringute rubriigis.

Haljala Vallavalitsus annab vastavalt planeerimisseaduse (PlanS) § 77 lõikele 5 teada, et Haljala Vallavolikogu 20.12.2022 otsusega nr 74 on algatatud Eisma külas Andrese maaüksuse (88703:002:2162) Vihula valla üldplaneeringut muutva detailplaneeringu koostamine.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kinnistutstarbe muutmise elamumaaks, ehitusõiguse määramine ühe elamu ja kuni nelja abihoone ehitamiseks, määrata vajalike tehnovõrkude ja rajatiste asukohad, seada kitsendused ja vajalikud servituudid. Detailplaneeringu peamised ülesanded on toodud PlanS § 126 lõike 1 punktides 1-9, 11-12 ja 21. Loetelu võib detailplaneeringu menetluse jooksul muutuda või täieneda. Detailplaneeringu koostamisel tuleb anda eelhindang ja kaaluda keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkust. Detailplaneeringu materjalidega saab tutvuda Haljala valla kodulehel detailplaneeringute rubriigis.

Haljala Vallavalitsus annab planeerimisseaduse (PlanS) § 128 lõike 6 alusel teada, et 15.12.2022 korraldusega nr 451 on algatatud Eisma külas Sarapuu kinnistu (katastritunnus 88703:002:0060) detailplaneeringu koostamine. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on määrata ehitusõigus olemasoleva suvila asemele ehitada kaks uut hoonet, mille kasutusotstarbed on suvila, aiamaa (koodiga 11103) ja abihoone (saun, koodiga 12744), määrata vajalike tehnovõrkude ja rajatiste asukohad, seada kitsendused ja vajalikud servituudid. Detailplaneeringu peamised ülesanded on toodud PlanS § 126 lõike 1 punktides 1-9, 11-12, 15 ja 21. Loetelu võib detailplaneeringu menetluse jooksul muutuda või täieneda. Võimalike uuringute vajadus selgub menetluse käigus. Detailplaneeringute materjalidega saab tutvuda Haljala valla kodulehel detailplaneeringute rubriigis.

Haljala Vallavalitsus annab planeerimisseaduse (PlanS) § 128 lõike 6 alusel teada, et 08.12.2022 korraldusega nr 431 on algatatud Eisma külas Kunnari-Madise kinnistu (katastritunnus 88701:001:0679) detailplaneeringu koostamine. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Kunnari-Madise kinnistust moodustada 4000 m² suurune krunt, millele määrata ehitusõigus elamu ja kahe abihoone ehitamiseks, määrata vajalike tehnovõrkude ja rajatiste asukohad, seada kitsendused ja vajalikud servituudid. Detailplaneeringu peamised ülesanded on toodud PlanS § 126 lõike 1 punktides 1-9, 11-12 ja 21. Loetelu võib detailplaneeringu menetluse jooksul muutuda või täieneda. Võimalike uuringute vajadus selgub menetluse käigus. Detailplaneeringute materjalidega saab tutvuda Haljala valla kodulehel detailplaneeringute rubriigis.

Haljala Vallavalitsus annab vastavalt planeerimisseaduse (PlanS) § 128 lõikele 6 teada, et Haljala Vallavalitsuse 05.01.2023 korraldusega nr 4 on algatatud detailplaneeringu koostamine Vainupea külas Männiku kinnistul (katastritunnus 88703:002:1373).

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on määrata ehitusõigus elamu ja abihoonete ehitamiseks ning tehnovõrkude rajamiseks. Detailplaneeringu peamised ülesanded on toodud PlanS § 126 lõike 1 punktides 1-9, 11-12, 15, 17 ja 21-22. Loetelu võib detailplaneeringu menetluse jooksul muutuda või täieneda. Planeeringu- ala suurus on ca 0,2 ha.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine ei ole vajalik, kuid detailplaneeringu koostamisel tuleb hinnata planeeringu elluviimisega kaasnevaid asjakohaseid majanduslikke, kultuurilisi, sotsiaalseid ja looduskeskkonnale avalduvaid mõjusid. Täpsem uuringute vajadus selgub detailplaneeringu menetluse käigus. Detailplaneeringu materjalid on leitavad Haljala valla kodulehel detailplaneeringute rubriigis.

Muudatused Haljala valla haridus- ja sotsiaalvaldkonna töökorralduses

Haljala Vallavolikogu 22. novembri 2022. a otsusega nr 65 kinnitati Haljala Vallavalitsuse uus struktuur, millest lähtuvalt on alates 1. jaanuarist 2023 toimunud muudatused valla haridus- ja sotsiaalvaldkonna töökorralduses.

Alates 1. jaanuarist 2023 loodi vallavalitsuse struktuuri haridus- ja sotsiaalteenistus. Uus teenistus loodi senise sotsiaalteenistuse ning haridus- ja kultuuriteenistuse baasil (väljaarvatud kultuuri- ja arendustegevuse osas).

Haridus- ja sotsiaalteenistus on vallavalitsuse struktuuriüksus, mis korraldab Haljala vallas alus, põhi- ja huvihariduse andmist ning sotsiaalteenuste osutamist, sotsiaaltoetuste ja muu sotsiaalabi andmist, eakate hoolekannet ning tervishoiu- ja lastekaitsealast tegevust.

Lähtuvalt struktuurimuudatusest toimuvad sisulised muudatused ka valdkondade töökorralduses. Kõige suuremad muudatused puudutavad sotsiaalvaldkonda, kus toimus ka ametikohtade ümberkujundamine. Peale valdade ühinemist korraldati ühinenud Haljala vallas sotsiaaltööd piirkonnapõhiselt, kuid peale struktuuri- muudatust korraldame sotsiaaltööd eelkõige teemade põhiselt ehk lähtume valdkondlikust spet-

sialiseerumisest. See tagab selle, et valdkonna spetsialistid saavad keskenduda konkreetsele tööloigule ja tagada seeläbi kvaliteetsem avalike teenuste osutamine.

Laste heaoluga seotud küsimustega tegeleb jätkuvalt lastekaitse spetsialist Helgi Vasar. Uue struktuuri kohaselt tegeleb valla eestkostel olevate isikute, sotsiaalelu ruumide ja valdkonnaga seotud projektidega sotsiaaltöö juht Airi Oosalu.

Suurem muudatus puudutab toetustega seotud töökorraldust. Kui varasemalt töötas nii Haljala kui ka endise Vihula piirkonna osas eraldi sotsiaaltööspsialist, siis nüüd töötame ülevallaliselt ja spetsialiseerumise põhimõttel. Sotsiaaltööspsialist tegeleb eakate ja erivajadustega inimestega seotud juhtumitega, hindab abivajadust ja korraldab teenuste osutamise sisulist poolt ning nõustab kodanikke teenuste osas. Vallavalitsuse uus sotsiaaltööspsialist alustab tööd 23. jaanuarist 2023. Uuest aastast vallavalitsuses tööd alustanud toetuste spetsialist Liis Kütt tegeleb sotsiaalvaldkonna toetuste taotluste menetlemise ja kodanike nõustamisega toetuste teemadel. Toetuste spetsialisti ülesannete hulka lisanduvad ka haridusvaldkonna toetustega seotud küsimused.

Haridus- ja sotsiaalteenistuse juht korraldab teenistuse tööd, töötab välja valdkonna õigusakte, nõustab haridus- ja noorsootöövaldkonnaga seotud küsimustes ning teeb koostööd valla haridusasutustega.

Haridus- ja sotsiaalteenus
asub Haljala vallamajas (Rakvere
mnt 3, Haljala alevik). Valdkonna
spetsialistide vastuvõtt toimub ka
Võsu teenuskeskuses.

Valdkonnaga seotud muudatustega kohanemine võtab kindlasti aega, kuid anname haridus- ja sotsiaalteenistuses endast parima, et see kulgeks sujuvalt.

Teenuste ja toetuste vajaduse korral peaks kodanik või tema esindaja pöörduma haridus- ja sotsiaalteenistuse poole. Teenuse või toetuse saamiseks tuleb esitada vormikohane avaldus. Soovitamise selleks kasutada iseteeninduskeskonda SPOKU. Allaläetavad blanketid on leitavad ka valla veebilehelt: <https://www.haljala.ee/sotsiaal-taotlused> või <https://www.haljala.ee/haridus-ja-noorsoo-too-taotlused>.

Kõikidest muudatustest töökorralduses teavitame kindlasti nii valla kodulehe kui ka vallalehe kaudu.

Annika Kapp

Haljala vallavalitsuse haridus- ja
sotsiaalteenistuse juht

9. klass külastas kohalikku Tehnikakõrgkooli instituuti

Haljale Kooli 9. klassi õpilased külastasid 5. detsembril Tallinna Tehnikakõrgkooli Teenusmajanduse Instituuti Mõdrikul.

Õpilased jaotati erinevatesse rühmadesse, igale rühmale lisaks tuli appi üks üliõpilane, kellega lõbusat aega veedeti. Päeva jooksul võtsid õpilastest moodustatud rühmad osa erinevatest loengutest/töötubadest, mis pakkusid õpilastele suurt huvi. Päev algas loeng-töötoaga oma raha ja oma eelarve kohta, kus räägiti õpilastele täpsemalt, mis on eelarve ning milleks seda vaja on, mis on investeerimine ja kuidas investeerida ning viimaks, kuidas säästa raha praeguste kõrgete hindadega. Saime teada, et eelarve on rahaplaan, kuhu pan-nakse kirja oma tulud ja kulud. Hea eelarve on see, kus kulud ei ületa tulu ning on võimalik ka raha säästudena kõrvale panna.

Investeeringimine on raha kogumine, mille eesmärgiks on teenida paigutatud raha arvel täiendavat tulu. Investeeringu saab väga erinevatesse asjadesse, näiteks väärtipaberitesse või kinnisvarasse, kindlustades nii kas enda või näiteks ka oma lapse tulevikku. Enne investeeringut peab olema tehtud hea eelarve, mis võimaldaks raha säästa ning seda siis investeeringusse panustada.

Päev jätkus rühmatööde ja aruteludega suhete kohta, õpilased said targemaks suhete red flagidest (ohumärkidest) ning kuidas toimida erinevates suhtelolukordades. Suhe saab toimida ainult kahepoolisel - kui üks osapool suhtes ei väärtusta teise osapoole huvisid ja eesmärgi, siis järelikult need inimesed kokku ei sobi. Suhte eesmärki ei tohiks kindlasti olla materiaalne

Lisaks teadmise ammutamisele harjutati ka koostööd. Foto: Andres Tru-
man

kasu. Suhtes otsuste tegemisi ei tohiks karta ning oma kaaslasega tuleb rääkida avameelselt.

Järgmises loeng-juturingis räägiti õpilastele hobidest, nende mitmekesisusest ja sellestki, miks need üldse vaja. Päeva lõpuks said õpilased heita pilgu ka motosporadi maailma, neile räägiti täpsemalt, mida motosporadi jaoks vaja on, mis on selle ohtud ning kui palju motosporadi peale keskmiselt raha kulub. Instituudi maja ees seisis ralliauto, mida lubati õpilastel nii seest kui väljast vaadata.

Loengute ja töötubade vahepausidel viisid üliõpilased läbi erinevaid loovus-ja seltskonnamänge, õpilased võitsid erinevaid auhindu. Õpetajad said

pilgu heita Insituudi heaolulaborisse, vaadata läbi VR prillide ringi ühes kodus läbi sotsiaaltöötaja silmade, katsetada uuenduslikku massaažitooli ja uurida-mõelda, milliseid teenuseid nii tänapäeval kui tulevikus inimestel vaja võiks minna.

Päev moodus lõbusalt ja väga harivalt, õpilased jäid päevaga rahule. Sellised külastused on kindlasti õpilaste jaoks suure väärtusega, kuna tihti peale taotlusi eluks vajalikke ja silmaringi arendavaid teadmisi, koolis ei räägita. Ja kui räägitakse, siis sellesil moel kordamine on kindlasti tarkuse ema!

Mihkel Liiv

Haljala Kool
9. klass

HARIDUS- JA SOTSIAALTEENISTUSE KONTAKTANDMED

Nimi	Ametikoht	Telefon	E-post
Annika Kapp	Haridus- ja sotsiaalteenistuse juht	5361 8907	annika.kapp@haljala.ee
Airi Oosalu	Sotsiaaltöö juht	5646 2167	airi.oosalu@haljala.ee
Helgi Vassar	lastekaitsespetsialist	5344 8069	helgi.vassar@haljala.ee
Liis Kütt	Toetuste spetsialist	5656 6931	liis.kytt@haljala.ee
Marge Tambik	hooldustöötaja	5664 4131	marge.tambik@haljala.ee
Katrin Perve	hooldustöötaja	5663 2439	katrin.perve@haljala.ee
Helve Moor	hooldustöötaja	5660 6850	helve.moor@haljala.ee
Kristina Nurmetalu	NEET juhtumikorraldaja	5388 5910	kristina.nurmetalu@haljala.ee

Üheskoos edenes töö kiirelt ja lõbusalt. Foto: Merli Tammi-Jõeveer

Julgus ette võtta viib ägedate tulemusteni!

Haljala Kooli 7. klassis õpib 27 noort, kel oktoobri alguses ekskursioonil käes tuli jutuks, et väljasõidud on päris palju – oma nõuab ning transport, tegevused ning ka kuskil väljas söömine. Selline arutelu sobis meie klassijuhatajale kui rusikas silmaauku, sest tema oli parajasti kuulnud Lääne-Viru Arenduskeskuse võimalusest Ettevõtlikkool võrgustiku kooldile – kui teenime ise raha Ettevõtlusküla külastuse eest tasumiseks, toetab ka arenduskeskus meid kuni 300 euroga! Arenduskeskuse tugi oli neile väga motiveeriv ning pani ette ka silmnähtava piiri, kuhu jõuda. Ka lapsevanemad olid väga positiivselt meelestatud ning leidsid, et ettevõtluskasvatuse koos töökasvatusega on väga hea plaan. Asusime töö-ja tegevusteotsingule!

Kõigepealt võtsid soovijad osa Haljala Rahvamaja laadapäevast (5 õpilast), kus saime kogukonnale väga palju tutvustada oma eesmärki. Inimesed olid väga positiivselt üllatunud ning toetasid meie kogumist hoolega. Olime valmistanud ette ka plakatid. Laadatooted valmistasid õpilased

kodudes vanemate toel. Laadalt saime palju kogemust ning kontakte tuleviku tööampsude osas. Järgevalt kuulutasime oma tööampsude otsinguid erinevates kooli kanalites kogu kooliperale ja kogukonnale. Käisime ladumas puid eraisikul (kahel korral – ühel korral peale kooli ning teisel korral suutsid õpilased kehalise kasvatuses õpetajale selgitada, kui suur füüsiline töö ikkagi puude ladumine on, ning saime kasutada kehalise kasvatuses tunde) ning oma külaplatsi kutsus meid riisuma Tahmaküla külaselts. See oli eriti südantsoojendav koostöö, kuna rehide olemasoluks panid külamehed- ja naised oma seljad kokku, et õpilased ei peaks töövahendeid bussiga vedama. Seda tööd tegime kogu klassiga.

Meie suurimaks hitiks osutus nii korraldajate kui külastajate poole pealt meie koolis toimunud pop-up kohvik Ampsukas. Koolipere asub praegu asenduspidandel 4 erinevas asukohas, seega ei saanud kohvikut kogu kooliperele korraga teha. Korraldusmeeskond otsustas kõigepealt keskenduda noortekeskuse maja õppuritele, keda

on umbes 70. See oli ka kõige lihtsam, kuna selles majas asub õppekööök. Kohviku toitude osas aitasid nii lapsevanemad kui teadlaste ka meeskond ise. Kohvik õnnestus suurepäraselt ning järgnevalt jõudis meieni palve, et ehk saaksime “õppekohvikut” valmistada ka 1.B ja 3. klassile. Muidugi! I kooliastme kohvikute korraldajaks sai uus seltskond, sest huvi korraldamise vastu oli suur. Mõtlesime läbi, kuidas väikestele kohvikut veelgi paremini teha ning otsustasime, et nende inspireerimiseks peame ja tahame alguses kindlasti rääkida ka, miks me sellist kohvikut teeme. Rahule jäime nii meie kui väikesed. Seejärel otsustasid noored, et võrdsuse huvides peaks kutsuma ka 1.A ning 2. klassi – kirjutasime klassiõpetajatele ning meie rõõmuks oldi taaskord väga nõus tulema. Saime iga kohvikuga aina targemaks ning jagasime omavahel kogemusi. Viimaks otsustasid esimese kohvikut korraldanud noored, et nemad soovivad teha veel ühe noortekamaja kohvikut suurtele – nüüd olime jõudnud juba selleni, et teadsime, millised tooted lähevad paremini kau-

baks, mida rohkem valmistada, mida pole üldse vaja teha, kuidas meelitada kliente ja kuidas teha teavitustööd. Meie pop-up kohvikutesarja pidi lõpetama 7. klassi lastevanemate kohvik-koosolek 12. detsembril, aga kahjuks pidi me selle hetkel ära jätma lumetormi tõttu. Küll aga on koosolek vaid edasi lükatud jaanuarikuusse, seega ilmselt kavatseme oma kohviku ka oma lastevanematele ära teha, seal saame ka teha kokkuvõtte, kuidas meil siis lõpuks läks ja mis toimus.

Läbi erinevate tegevuste teenisime kokku 420 eurot, millest tasusime Ettevõtlusküla transpordi ning ostsime noortekeskuse linnumajja sööki, et selgitada ka heategevuse ja nõrgemate aitamise põhimõtteid. Järele jäänud raha ootab meie järgmisi mõtteid, kuidas raha teenima panna! Algul tundus meile, et see saab väga keeruline olema, aga kõik koos seltskonnas sujus töö väga hästi ja kiirelt!

Teele Valdlo, Heleri Lillepuu

7. klass

Haljala Kool

Miks on oluline koguda kogetud lähisuhtevägivalla kohta tõendeid?

Käesoleva aasta kümne esimese kuu jooksul on Politsei- ja Piirivalveamet fikseerinud 9598 lähisuhtevägivalla juhtumit. Keskmiselt kannatas iga päev vaimse, füüsilise, seksuaalse, majandusliku või kübervägivalla all 32 inimest.

On levinud ütlemine, et kui lööb, siis armastab. Tihti teebki enim haiget lähedane inimene, kes näiliselt hoolib kõige rohkem, ning just seetõttu on abi otsida raske: ohver võib vägivallatsejat ühtaegu karta, vihata ja armastada. Enamasti kannatavad lähisuhtevägivalla all naised, kuid seda võivad kogeda ka mehed.

Tihti tunneb vägivalla all kannatav inimene ekslikult, et tema on juhtunud süüdi, mistõttu on tal raske toimuvast rääkida. Vägivalla talumine ei ole aga lahendus. Parim viis vägivalla tõkestamiseks on sellest rääkida, sest vägivalld kasvab vaikus. Kui inimene tunneb, et tema lähisuhtes või peres on midagi valesti, on mõistlik otsida abi ja pidada nõu sotsiaalkindlustusameti spetsialistidega ohvriabi kriisitelefoni 116 006 või võtta ühendust ükskõik millise naiste tugikeskusega (<https://sotsiaalkindlustusamet.ee/et/ohvriabi-huvitis/naiste-tugikeskused#Naiste%20tugikeskuste%20kontaktandmed>).

Lähisuhtevägivalla tarvitamist ei õigusta miski!

PPA poolt käesoleva aasta 31. oktoobri seisuga registreeritud lähisuhtevägivalla juhtumitest olid ca 30% kuriteod: raske tervisekahjustuse tekitamised, seksuaalsed väärkohtlemised, kupeldamised, aga ka ähvardamised, ahistavad jälitamisid, lähenemiskeelu eiramised või muud karistusseadustikus väljatoodud kriminaalkorras karistatavad süüteod.

Lähisuhtevägivalla võivad olla seda kogenu jaoks rängad tagajärjed kogu eluks. Seetõttu on kõige olulisem, et ohver saaks vajaliku tuge. Lisaks sellele on oluline, et vägivalla tarvitamine ohvri suhtes lõppeks ning vägivallatseja võetaks vastutusele. Et seda teha, on vaja tõendeid.

Lähisuhtevägivalla eripära on, et see leiab tihti aset koduseinte vahel ning sellel ei pruugi olla teisi tunnistajad peale toimepanija ja ohvri. Seepärast on sageli just ohvri enda kogutud materjal vägivalla kohta kõige parem või lausa ainuke tõend toimunu kohta. Selleks, et tõendid oleksid vettpidavad ning neid saaks kohtus kasutada, tuleb neid õigesti koguda.

Sotsiaalkindlustusamet koostöös prokuratuuri, politsei, naiste tugikeskuste ja üle-eestilise MARAC-i ehk kõrghohtlike lähisuhtevägivalla juhtumitega tegelev koostöövõrgustiku ekspertgrupiga on loonud juhendi selle kohta, kuidas korrektselt koguda kriminaalmenetluses

kasutatavat tõendusmaterjali kogetud lähisuhtevägivalla kohta. Eesti, vene ja inglise keeles avaldatud juhendist leiab näpunäiteid sellest, kuidas pildistada kehavigastust nii, et tehtud fotot saaks tõendina kriminaalmenetluses kasutada, samuti kuidas salvestada ja dokumenteerida toimuvat ning kuidas kogutud tõendusmaterjali hoida.

Juhendmaterjali kasutades tuleb meele pidada, et tõendite kogumine pole ohvri jaoks kunagi täiesti ohutu, eriti kui ohver elab tema kallal vägivalld tarvitava inimesega koos või kui vägivalla tarvital on muul viisil juurdepääs ohvri kodule ja asjadele. Sestap tasub pidada meele, et ükski tõend ei ole nii oluline, et selle kogumiseks tuleks ebamõistlikult riskida oma elu ja tervisega.

Juhtnõõrid kogetud lähisuhtevägivalla kohta tõendusmaterjali korrektseks kogumiseks leiab sotsiaalkindlustusameti kodulehelt nii eesti, vene kui inglise keeles: <https://sotsiaalkindlustusamet.ee/et/ohvriabi-ennetustoo/lahisuhtevagivald>.

Juhendi koostamist rahastatakse liidu COVID-19 pandeemia reageerimise raames, toetuse andmise tingimused „Euroopa Sotsiaalfondi REACT-EU vahendid COVID-19 mõjude leevendamiseks“, projekt nr 2014-2020.16.01.21-0004 „Ohvriabi teenused“.

KESKKONNAHOID

Keskkonnaministeerium: patareide hinnatõusu aitab ohjeldada nende usinam kokkukogumine

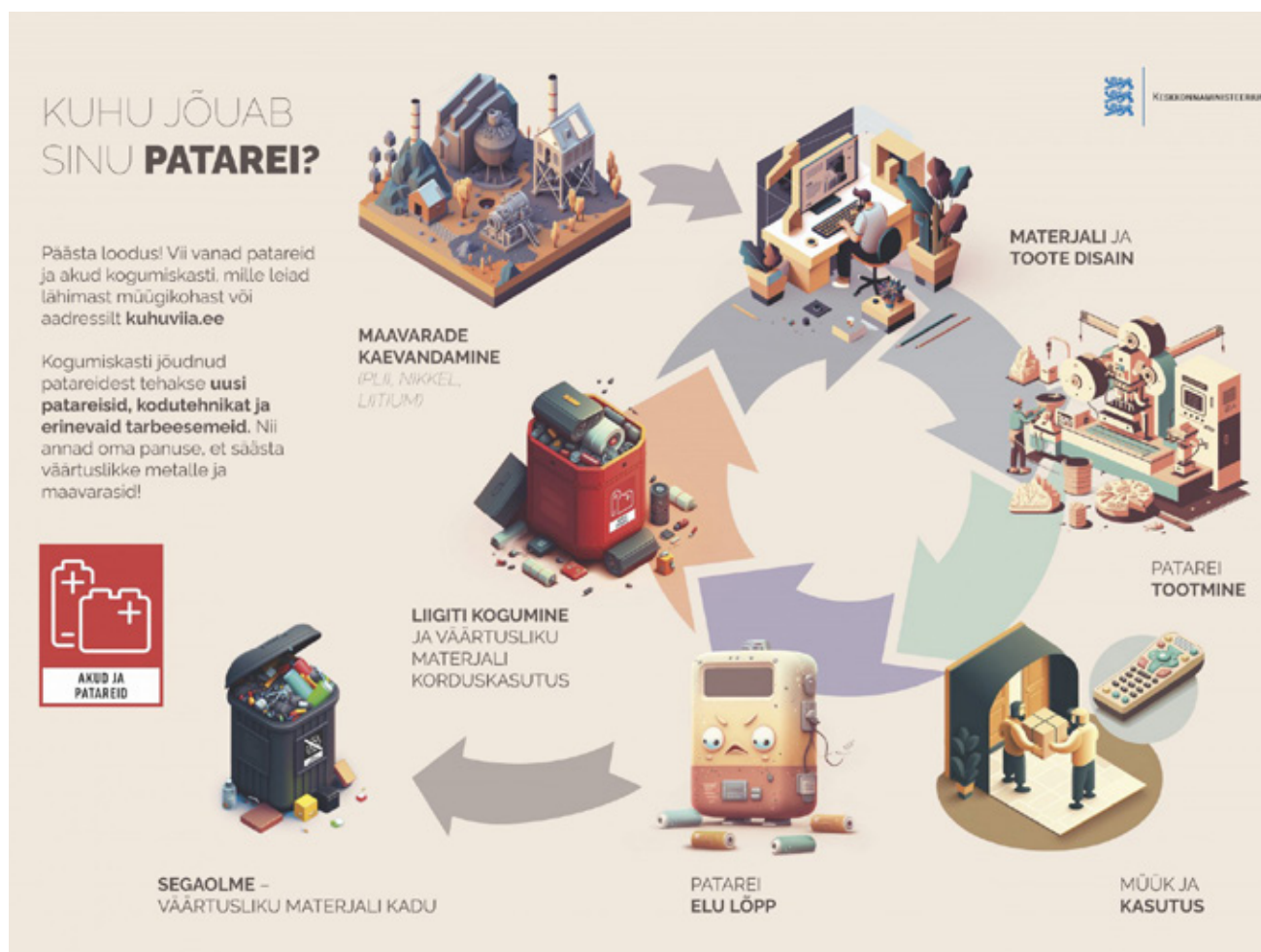
Patareide tootmiseks kasutatavate maavarade hinnad on kriisi ajal mitmekordistunud, mis toob paratamatult kaasa ka patareide ja akude hinnatõusu. Kui suudaksime usinamalt kasutada patareid kogumiskasti viia, saaks neid kasutada uute patareide tootmiseks. See aitaks säästa kalleid ressursse ja pehmentada põntsu rahakotile.

Eurooplased on Eesti inimestest märksa tublimad vanade patareide kokkukogujad. Keskmiselt jõuab Euroopa riikides iga teine patarei pärast kasutamist kogumiskasti. Luksemburglased aga suudavad lausa 71% patareidest ja akudest kokku koguda. Eestis inimesed viivad vaid 30% kogumiskastidesse ja sama palju visatakse olmeprügi hulka.

„Patareid ja akud sisaldavad nii väärtuslikke kui ka ohtlikke aineid, mis on tavaprügi hulka visates suureks ohuks loodusele ja inimestele,“ ütles keskkonnaminister Madis Kallas. Näiteks sisaldub neis koobaltit, pliid, liitiumit ja niklit, mis on kriitilise tähtsusega ja raskesti kättesaadavad toorained.

„Saame vanades patareides ja akudes olevat väärtuslikku materjali uuesti kasutada ning suunata selle uute patareide valmistamiseks, kuid selleks on meil esmalt vaja need eraldi kokku koguda,“ selgitas Kallas.

Ajaga kasvab nõudlus patareide ja akude järele tormilise tempoga – juba 2030.

aastaks toodetakse neid senisest 10 korda rohkem. 2040. aastaks aga suureneb akude ja patareide jäätmete hulk ligi 700 korda. Hoogustuv tootmine suurendab nõudlust üha enamate maavarade järele, mille kaevandamine on kallis ning keskkonnale koormav ja ohustab elurikkuse püsimist.

Tallinna Ülikooli tudengite hiljutisest uuringust selgus, et inimesed, kes patareid eraldi ei kogu, hindavad oma majapidamises tekkivat patareide kogust väikeseks ja keskkonnale väheohtlikuks. „Tegelikult on iga olmeprügisse visatud patarei ohtlik. Iga kogumiskasti viidud patarei seavastu aitab loodust hoida ning säästa uute patareide tootmiskuludelt,“ sõnas keskkonnaministeeriumi asekancler Kaupo Heinma. „Sellega anname oma panuse, et pidurda kliimamuutusi. Ringlussevõetud materjali kasutamine võimaldab vähendada toote tootmise CO₂ jalajälge, toorainete eetilist hankimist ja varustuskindlust.“

Oma kasutatud patareid saab viia kogumiskasti – mille leiab näiteks toidupoes, tanklastest ja elektroonika kauplustest – või jäätmejaama. Kus asub sulle lähim kogumiskast, vaata veebist: kuhuviaa.ee. Kaupmees, kes müüb patareid, on kohustatud vanad patareid ja akud tarbijalt tasuta tagasi võtma.

Patareide, akude ja teiste ohtlike jäätmete kohta saab lisaks lugeda veebilehelt: envir.ee/ohtlik

Võimalus veel soetada soodushinnaga biokompostreid

Vallaelanikud, kes soovivad kiiresti ja mugavalt oma biojätmeid komposteerida, siis vallavalitsuse kaudu on veel võimalik 200 L kiirkompostreid osta. Saatke soovivaldus meilile anneli.kask@haljala.ee. Kes on kompost-

ri eest ära tasunud, palun tulge esimesel võimalusel Haljala vallamajja järele. Jäätmehoolduseeskirja kohaselt biojätmeid olmejäätmetesse enam panna ei tohi ja 2023. aasta alguses liidetakse biojätmeveoga kõik kinnistud, kes pole vastavat

vabastuse taotlust veel teinud (va KIK-i raames kompostrid ja konteinerid soetanud kinnistud).

Valla kodulehel on iseteeninduse kaudu võimalik teha biolagunevate jäätmete veost vabastamise taotlus. Paljud on selle

juba ära teinud, kuid kindlasti on veel vallaelanikke, kes peaksid mõtlema, kuidas nad biolagunevaid jäätmeid käitlevad, kas on kompostimise võimalus või soovivad jäätmevedu.

Vallavalitsus on selles küsimuses valmis

vallaelanike nõustama, julgustame meie poole pöörduma.

Anneli Kask
keskkonnaspetsialist

Liikumisaasta 2023 – kellele ja milleks?

2023. aastal jõuab Kultuuriministeeriumi teema-aastate järjekord liikumisharrastuseni. Liikumine on tegevus, mis saadab meid kogu elu ning on otseselt seotud meie kõige kallima vara ja meie isikliku vabaduse – tervisega.

Eestis toimub igal aastal sadu spordi- ja liikumissündmusi ning terviseradadesse, kergliiklusteedesse, spordiplatsidesse jms taristusse on investeeritud sadu tuhandeid eurosid. Ometi näitab statistika, et liiga palju on siiski neid inimesi, kellel pole kujunenud regulaarset liikumisharjumust. Kultuuriministeeriumi tellimisel ning Ühenduse Sport Kõigile koordineerimisel läbi viidud viimase uuringu kohaselt on kehaliselt piisavalt aktiivsed vaid umbes 40% täiskasvanutest ning 25% lastest.

Liikumisaasta eesmärk on tekitada ühiskonnas rohkem huvi liikumisharrastuse ja tervislikumate eluviiside vastu ning seeläbi suurendada regulaarse liikumisharrastusega tegelejate arvu Eestis. Põhitähelepanu plaanime pöörata mitteaktiivsetele inimestele, eelkõige lastele, noortele, peredele ning kesk- ja vanemaealistele. Liikumisaasta tegevuste kavandamisel püüame jätta sõnad „sport“ ja „võistlus“ tagaplaanile ning soovime näidata, et liikuda tuleks eelkõige hea enesetunde ning tervise nimel.

Liikumisaasta sõnumi levitamisel ja tegevuste elluviimisel näeme rolli nii neil institutsioonidel, kes juba täna liikumisharrastuse valdkonnas toimetavad, kui ka nendel, kes saavad inimese igapäevaelu valikuid laiemalt mõjutada ja kujundada: mittetulundusühingud, spordiklubid, spordi(alaliidud), (spordi)ürituste korraldajad, lasteaiad, koolid, tööandjad, kohalikud omavalitsused, külaseltsid, kogukonnakeskused, ajakirjandus jne.

Meil kõigil on oma roll liikumiskultuuri kujundamisel läbi isikliku eeskuju ja/või liikumist ja tervislikke eluviise toetava keskkonna loomise ning mõtteviisi soodustamise. Liikumisaasta on hea võimalus selleks, et seada nii individuaalsel kui ka institutsionaalsel tasandil eesmärk viia ellu üks väike liikumisega seotud muutus. Liikumispööre on vajalik ja võimalik!

Rohkem informatsiooni liikumisaasta, sündmuste ja palju muu kohta leiad: www.liikumisaasta.ee.

Kultuuriministeerium

Valla meister Jaanus Lokotar esimeses reas keskel, tema vasakul käel Kalle Lehismets ja paremal Taivo Jullinen. Teises reas vasakult: Igor Iljin, Veljo Mõek, Kunnar Vahtras, Uno Ridal, Uku Trolle Raul Vahur ja Avo Seidelberg

Aasta viimased valla meistrid

18. detsembril selgitati aasta viimased valla meistrid ja seda lauatenнисes.

Finaalmängus said kokku **Jaanus Lokotar** Kadrinast ja **Kalle Lehismets** Toilast. Sel korral krooniti meistriks Jaanus Lokotar, teiseks jäi Lehismets. Kolmanda

koha finaalis võitles meie mees **Uno Ridal** Lehtsest pärit **Taimo Jullineniga**. Kolmas koht Jullinenile, Ridal üldarvestuse neljandana meie meeste parim. Haljala valla arvestuse sai teise koha **Kunnar Vahtras** ja kolmanda **Avo Seidelberg**.

Parim noormängija oli **Uku Trolle** Loksalt.

Veteranide parim oli **Veljo Mõek** Rakverest, teine **Igor Iljin** ja kolmas **Raul Vahur**, mõlemad Tapalt.

Rahvatantsurühma Segapidi tunnustati valla tänukirjaga

27. detsembril kohtus Haljala vallavanem rahvatantsurühma Segapidi juhendaja Eleri Aitmaniga.

Kohtumisel arutati rahvatantsurühma tegevust ja laiemalt valla kultuurivaldkonna väljakutseid ja võimalusi.

Rahvatantsurühm Segapidi tähistas 15. oktoobril oma 35. tegutsemisaastat uhke kontserdiga Haljala rahvamajas.

Haljala vallavanem andis rahvatantsurühma juhendaja Eleriile üle valla tänukirja, millega tunnustame kohalikke rahvatantsijaid panuse eest rahvakultuuri.

Haljala vallavalitsus vabandab Segapidi tantsijate ees, et valla esindajad ei olnud olulist tähtpäeva oktoobris toimunud kontserdil tähistamas ning et vallapoolne tänu ja kiitus jõuab rahvatantsurühmani hiline misega.

TASUB TEADA

Terviseameti soovitused seoses koroonaviiruse laialdase levikuga Hiinas

2022. aasta detsembri alguses leevendas Hiina koroonaviiruse tõrjeks kehtestatud piiranguid, mis tõid riigis kaasa tõise viiruselaine. Ametlikel andmetel levivad Hiinas hetkel koroonaviiruse omikronitüve alamvariandid, mis Eestile täiendavat ohtu ei kujuta, kuid riskid uute ja muret tekitavate tüvede tekkimiseks Hiinas kasvavad.

Terviseamet prognoosib COVID-19 viiruse kasvu jaanuari lõpuks-veebruariks, mis võib osaliselt olla seotud ka Hiina viiruspuhanguga.

Hiinasse reisimisel veenduge, et olete vaktsineeritud ja teil on olemas kõik vajalikud tõendid oma vaktsineerimise staatuse tõestamiseks. Kasutage avalikus ruumis liikumisel kaitsemaski ja vahetage seda iga kolme tunni järel. Teavitage Välisministeeriumit oma reisist, et kohalik konsulaat oleks teadlik teie viibimisest riigis.

Terviseameti kolm soovitus:

1. Euroopas ja Eestis on oluline jätkata seirega ja tõhustada viirusetüvede sekveneerimist, et jälgida uute ja ohtlike tüvede tekkimist ning levikut Euroopas.

2. Vältida tuleks mittevajalikku reisi Hiinasse, sest:

a. Hiina rahvavabariik võib vastu võtta piirangud riiki sisenemiseks ja riigist lahkumiseks.

b. Hiina tervishoiusüsteemi ülekoormus võib vähendada kohaliku arstiabi kättesaadavust.

3. Kõigil, kellel on COVID-19 tõhusust doos veel tegemata, soovime selle ära teha. Kõik COVID-19 vaktsiinid vähendavad (viirusega kokkupuutel) tõenäosust viirust raskelt läbi põdeda.

Millised on Terviseameti soovitused seoses COVIDi ja teiste viiruste levikuga? Koroonaviiruse riskitase on kõrge. Koroonapositiivseid on praegu haiglas 269, kelle keskmine vanus on 76.

Teadusnõukoda soovib rahvaroh-

ketes kohtades ja ühistranspordis kanda maski. Samuti on asjakohane hoida avalikes siseruumides võõraste inimestega mõistlikku distantssi ning järgida hügieenireegleid, mille hulga kuulub sage kätepesu. Inimestel, kes kuuluvad riskirühma, soovitatakse võimalusel vältida massiüritusel osalemist.

Vaktsineerimine on endiselt lihtsaim viis raske haigestumise vältimiseks. Eestis on nüüdseks olemas omikronitüve-spetsiifilised vaktsiinid, mille eelkõige võiksid teha riskirühma kuuluvad inimesed.

Kui oled raskelt haigestunud mõnda ülemiste hingamisteede viirushaigusesse, võta ühendust oma perearstiga või helista nõuandeliinile 1220.

Mistahes haigusümptomite korral tuleb vältida kontakte ja püsida kodus kuni sümptomid kaovad. Mingil juhul ei tohi haigena tööle või kooli minna. Ärge jätke haiget last vanavanemate või vanemaealiste hoolde.

HALJALA VALLA LAHTISED MEISTRIVÕISTLUSED

MALES ja KABES

14. jaanuaril male algusega kell 10 kabe orienteeruv algusaeg kell 12

Võsu spordihoones

Registreerimine alates 9.30

HALJALA VALLA LAUATENNISE XI SEERIAVÕISTLUS

Võsu X

IV etapp

29. jaanuaril algusega kell 10 Võsu spordihoones

Spordihoone avatakse kell 9, registreerimine kuni 9.45

Osalustasu 10 €, kuni 18. a tasuta

info: spordikeskus@haljalavald.ee, 502 0612

IGA KUU VIIMASEL PÜHAPÄEVAL TOPS PUNNI!

tabletennis11

Võsu LTK

HALJALA VALLA KORONA SEERIAVÕISTLUS

Seerias viis etappi, seeria võidab kolme etapi parima tulemusega

III etapp

15. jaanuaril

algusega **kell 10**

Võsu spordihoones

Vainupeal alanud juubeliaasta tegemistest ja sündmustest

Käesoleval aastal möödub Vainupea küla kirjasõnas esmamainimisest 440 ja Vainupea paekivist kabelihoone kerkimisest 130 aastat. Juubeliaastatel on saanud külarahva poolt traditsiooniks koos küla sünnipäeva tähistada. Külaseltsi eestvedamisel on lisaks külapeo korraldamisele seekord ette võetud ka mitmed väga ambitsioonikad projektid. Selleks lepitati nendes esmalt ühiselt kokku, moodustati kogukonna liikmeid kaasates erinevad toimekonnad ning seati paika tegevuskava.

Kingitusteks oma vägevale külale, said kogukonnal sihiks seatud Vainupea külale logo loomine, rahvusvahelise fotokonkurssi käimalükkamine, külarahvast raamatu koostamine, külapidudel kasutamiseks lauluraamatu kokkupanemine, avalikku ruumi pinkide paigaldamine, koostöös RMK'ga Suureliiva ranna laudtee korrastamine ning suvel suure pidupäeva sündmuste korraldamine. Lisaks jätkatakse iga-aastase programmiga ehk toimuvad kogukonnaüritused, mitmed kontserdid, Teeliste Kirikud programmis osalemine, Vainupea kodukokkade päev jne. Külavanem Mario Luik: „Täna sel külaaktiivil on energiat ja tahtmist jätta küla ajalukku maha oluline jälg, mida saab aastakümnete pärast uhkusega meenutada. Alanud juubeliaasta pakub selleks omakorda suurepärase võimaluse. Loodame oma tegemistega innustada ja inspireerida külasid ning kogukondi üle terve Eesti“.

Esimesed edulood on juba sündinud! Vainupea külal puudus varasemalt oma niioeldat nägu, mida sündmuste plakatitel, infomaterjalidel ja sotsiaalmeedias kasutada. Logo loomise idee kujunes sealäbi esimeseks, millega juba möödunud aasta oktoobrikuust alates algust tehti. Koostöös Heidi Pähniga (HeiDisain OÜ) jõuti kogukonna liikmete seas läbi viidud küsitluse teel eelistatud logo väljavalimiseni. Heidi selgitab Vainupea külale kujundatud logo tausta: „Vastloodud logo on nagu Vainupea isegi – lihtne ja looduslähedane, kuid peidab endas rohkem, kui esmapilgul paistab. Nimelt on logo A-tähed inspireeritud Vainupea kabeli kaarakendest, kust avaneb vaade merele. Vainupea visuaalse identiteedi värvid on looduslähedased ja sümboliseerivad ajaloolise taustaga küla väärikust, puhtust ja meelerahu.“ Külavanem Mario peab oluliseks rõhutada: „Väga vähe leiab Eestis külasid, kes on oma nägu ja väärtusi püüdnud läbi

logo loomise visualiseerida. Igas mõttes pildil olemiseks ja külalistele meelde jäämiseks annab logo olemasolu väga palju juurde. Näiteks võimaldab oma küla meenete – kruus, T-särk või magnet – kujundamist.“ Eraldiseisva logo saab endale kohe-kohe ka Vainupea kabel.

Samavõrd pikka planeerimist, ajurünnakuid ning kondikava paikapannemist vajab ka „Lahemaa lummuses 2023“ rahvusvahelise fotokonkurssi toimumise väljakuulutamise kohe uue aasta alguses. „Lahemaa rahvuspargi idapoolseima külana soovib MTÜ Vainupea küla selts tuua rohkem tähelepanu meie rahvuspargi olemusele, võimalustele ja ilule. Sooviga olla fotograafide jaoks alguspunktiks Lahemaa rahvuspar-

gi lõpututel metsaradadel ja rannadadel, algatab Vainupea küla selts fotokonkurssi „Lahemaa lummuses 2023“, selgitab külaseltsi juhatus liige ja fotokonkurssi eestvedaja Jaanus Nuutre. Konkursile on osalema oodatud nii noored kui vanad tegijad, nii professionaalid kui asjaarmastajad. Kaasatud on väga esinduslik žürii ja parimatele välja pandud ahvatlevad preemiad! „Fotograafihuvilised on kindlasti see sihtgrupp, keda tuleb Lahemaale püüda. Siinkandis on võrratud vaated ja olustik, mille sarnast on mujalt raske leida ning seda väärtust tasub hoida,“ sõnab külavanem Luik.

Nii külaraamatu kui lauluraamatu koostamine on töös. Küla erinevatesse paikadesse avalikuks kasutamiseks mõeldud pinkide

paigutamise projekti maht selgub lähikuudel. Paar pinki saavad kindlasti paika pandud! Suureliiva rannas kulgev 2010ndate alguses rajatud laudtee on olnud „pinnuks silmas“ juba paar viimast aastat. Kohati on see väga katki ja vajanud jooksvalt lappimist. Koostöös RMK'ga saab aga kevadel laudtee täies ulatuse välja vahetatud, lisaks veel ka kuni olemasoleva riitevahetus kabiinini pikendatud. Vajalikud materjalid on selleks külaseltsile eraldatud. Töö teostamine on plaanis ellu viia külameeste panusel koos RMK poolse nõu ja jõuga. Seda eelkõige eesmärgiga omanikutunnet tõsta ning näidata, et ise kohapeal pead töstes on võimalik kiiresti ja kahepoolset mugavalt lahendusteni jõuda. Suur juubeliaasta külapidu saab toimuma laupäeval, 29. juulil. Päevakava, tegevused ja muu oluline saab paika pandud juba lähikuudel.

Meie tegemistest ja sündmustest on oodatud osa saama kõik huvilised, sõbrad lähemalt ja kaugemalt. Lisainfo leiab www.vainupea.ee.

Mario Luik
Vainupea külavanem

Fotokonkurss "Lahemaa lummuses 2023"

MTÜ Vainupea küla selts korraldab Vainupea küla 440 juubeliaasta ja Vainupea kabeli 130 juubeliaasta raames 2023. aastal koostöös tippfotograafidega esmakordselt rahvusvahelise fotokonkurssi täiskasvanutele ja noortele.

Fotokonkurssile "Lahemaa lummuses 2023" on osalema oodatud kõik fotograafia huvilised üle maailma - nii professionaalid, harrastajad, noored kui ka juba kogenenumad, et jäädvustada pildis kaunist Vainupea küla ja meie rahvuslikku aaret Lahemaa rahvusparki.

Kategooriad: Täiskasvanud ja noored (kuni 18.a.k.a.)

Vabalt valitavad teemad: 1. Lahemaa lumm 2. Vainupea vaib

Auhinnafond: Täiskasvanud 1000€ / Noored 500€

Konkurssi periood: 09.01.2023 - 02.07.2023

Võitjate autasustamine ja näituse avamine toimub 22.07.2023 Vainupea kabelis.

Rahalise auhinna saavad kahe kategooria parimad tööd. Eriauhindadega saavad tunnustatud teisedki žürii poolt äramärgitud tööd. Ühtlasi valib žürii 10 parimat fotot rändnäitusele, mille alguspunkt on Vainupea kabel.

Fotokonkurssi "Lahemaa lummuses 2023" žüriisse kuuluvad: külaseltsi juhatus liige Jaanus Nuutre ja Valdek Haugas ning tippfotograafid Remo Savisaar, Renee Altrov ja Hele-Mai Alamaa.

Vainupea elanik Jaanus Nuutre on Eesti näitleja ja lavastaja ning Teater Nuutrum juht. Tema vanaisa Peeter Tooming oli tunnustatud Eesti fotograaf, pälvinud AFIAP* kuldmedali, mitmete fotoraamatute autor ja fotorühmituse STODOM* asutajaliige. Pee-

ter Tooming elas ja suvitas alates 1981. aastast kuni oma surmani Vainupea külas.

Valdek Haugas on Vainupea püsielanik. Tegutsev väikeettevõtja, Viru Rotary klubi president, motosporti harrastaja ja aktiivne kogukonna liige. Üks idee algatajatest.

Remo Savisaar on rahvusvaheliselt tunnustatud loodusfotograaf, loodusgiid ja fotokoolitaja, kes on pildistanud Eesti loodust ligi 18 aastat.

Ta on kirjutanud ja fotodega illustreerinud kokku üle saja loodus- ning fototeemalise artikli. Tema fotosid ja fotolugusid on avaldatud erinevates ajakirjades (sh National Geographic). Remo on olnud paljude fotokonkursside žüriis, ta peab regulaarselt loenguid loodusest, loodusfotost ja teeb fotokoolitusi.

Hele-Mai Alamaa on fotograaf ja suur loodusesõber. Pool oma elust on ta töötanud moe-, naiste-, pere- ja toiduajakirjades.

Viimasel ajal on Hele-Mai liikunud rohkem toiduradadele ja on suur õues kokkamise entusiast. Ta on pildistanud ja andnud välja ka riulitäie kokaraamatuid, ühe neist siitsamast Lahemaa servast, Vainupea külast.

Renee Altrov on sünnist saati Lahemaa Rahvuspargis suvitanud ja talvitanud, ta on vabakutseline reklaami ja portreefotograaf. Tema töid on publitseerinud muuhulgas New York Times, Breves Magazine ja Eclectic.

Info ja võistlustööde nõuded: www.vainupea.ee/konkurss

Kontakt: Jaanus Nuutre, konkurss.vainupea@gmail.com

ÕNNITLEME VANEMAI

KRISTIINA TILGA ja STEN MURRO
Poeg JOOSEPH MURRO sündis 24.11.2022

RAILI PÄRTEL ja FRED HEIMVELL
Poeg HERON HEIMVELL sündis 16.12.2022

KRISTI SKATŠKOV ja JANAR SINILA
JOHANNA SÄDE SINILA sündis 17.12.2022

MERIT MÄGI ja KASPAR LOOD
Poeg HERMAN LOOD sündis 21.12.2022

RUSLANA KEBRIN ja KARMO ROONI
Poeg RAIMOND ROONI sündis 22.12.2022

ÕNNITLEME!

97
VILMA TAAL
27. jaanuar

94
ELNA KALJUVEE
25. jaanuar
HELLA TALPSEPP
26. jaanuar

91
JOHANNES RUUT
22. jaanuar
MIRALDA ARGE
22. jaanuar

90
MAIA AASUMETS
1. jaanuar
HEINO LAANARU
26. jaanuar

89
MILJA ISMAEL
27. jaanuar
HELDI KOOLMANN
9. jaanuar

87
ANTS JÄRVELA
1. jaanuar

86
HELDI TUISK
7. jaanuar
HELDI MAIKSAR
18. jaanuar
HELDI ARAK
25. jaanuar

MARI-ANNE HELJAS
28. jaanuar

85
ESTER AAVE
14. jaanuar

84
EELA VALME
16. jaanuar

Haljala vallalehes õnnitletakse väärikasse ikka jõudnud valakodanikke. Palume vallalehe toimetust teavitada tel +372 5194 7655 või e-posti aadressil leht@haljalavald.ee soovist mitte oma nime vallalehes õnnitluste juures avaldada.

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

JALMAR HEINBERK
19.06.1946-18.11.2022
HELLE-MAI SISTOK
12.10.1939-23.11.2022
ENNO PENTSOP
06.10.1929-22.11.2022
MATI ARVIK
28.02.1941-24.11.2022
REIN RAMOT
03.02.1944-29.11.2022
HANNO NÕMME
19.02.1949-09.12.2022
ENE ODER
10.05.1965-12.12.2022

JAAK LILLEPEA
29.07.1945-24.12.2022
ELLE-VAHTA TAMM
18.08.1935-28.12.2022
ARVED MARGAT
09.02.1928-02.01.2023
VILMA KIVISTIK
16.08.1923-02.01.2023
ILMAR KAJAVA
17.11.1958-04.01.2023
TOIVO KROOSMANN
08.06.1948-05.01.2023

Haljala Valla Sõnumid

VÄLJAANDJA:
Haljala Vallavalitsus
telefon 510 6244;
325 8630
e-post haljala@haljala.ee

TOIMETAJA:
Kent Kerner

KONTAKT:
leht@haljalavald.ee

TIRAAŽ:
2100

TRÜKK:
Printall AS

KÜLJENDUS:
MK Meedia OÜ

KOJUKANNE:
Omniva

Kaastööd ja reklaami
avaldamise soovid edastada
hiljemalt kuu 15. kuupäevaks toimetuse
meiliaadressile.

Koguduse leht

Ilumäe Käsmu Haljala Vainupea Esku
Jaanuar 2023

Täna Issandat, kuulutage Tema nime, tehke teatavaks rahvaste seas Tema teod! Ps 105:1

- 1. jaanuar – Jeesuse nimepäev ehk uusaasta
- 6. jaanuar – Kristuse ilmumise püha ehk kolmekuningapäev. Epiphania
- 13. jaanuar – Kristuse ristimise püha
- 25. jaanuar – Apostel Pauluse pöördumispäev

EESTPALVED

Issand Jumal, Sinul ei ole algust ega lõppu. Kõik, mis on olemas, tuleb Sinu käest. Sinule pühitseme uue aasta ja palume: kingi meile, mida me vajame eluks, õnnista meie päevi ja tee meid rikkaks heade tegude poolest.

Jumal, kõigi rahvaste Isa, aita, et evangeeliumi kuulutus jõuaks iga inimeseni. Palun juhi ja juhata kõiki valitsejaid ja juhte, et nende kavatsused ja teod tagaksid rahu ja koostöö kõigis maailma paigus.

Armuline Jumal, Sinult saame Ame jõu ja tarkuse täitmaks neid ülesandeid, mille Sina oled meile andnud. Juhata ja õpeta meid, et me hooliksimine eneste ja kaasinimeste füüsilisest ja vaimsest tervisest. Ava palun meie südamesilmad, et märkaksime ja toetaksime abivajajaid.

Kõigeväeline Jumal! Anna palun meile usku, et võiksime loota Sinu armastusele ja üksteist vastu võtta nii, nagu Sina oled meid vastu võtnud.

KOGUDUSTE KONTAKTID

EELK Haljala Püha Mauritiuse kogudus
Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
Diakon Ahti Bachblum, tel 5361 3273, ahti.bachblum@eelk.ee
Juhatare esimees Margus Punane, tel 504 9998
a/a EE552200221028664113

SA Esku Kabel
(EELK Haljala kogudus)
Vello Väinsalu, tel 504 7916, vellovainsalu@gmail.com.
Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
a/a EE942200221046039021

EELK Käsmu kogudus
Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
Juhatare esimees Heino Laanemets, tel 517 9359
A/a EE861010502018079003
EELK Ilumäe kogudus
Hooldajaõpetaja Meelis-Lauri Erikson, tel 5345 8594, mleikson@gmail.com.
Juhatare esimees Oie Alt, tel 5809 1356, ilumae@eelk.ee
Kalmistuvahit: Külli Pajuste tel 5561 3039
a/a EE241010502001277003
Annetus: a/a EE021010031313678227
Märksõna: tornikell
Koduleht: ilumae.eelk.ee
facebook.com/ilumaeakirik/

Vainupea kabel
Mario Luik Vainupea küla selts MTÜ
tel 5 559 8316
e-post: marioluik@gmail.com
www.vainupea.ee

Aitäh Arved!

Arved Margati teekond jätkub nüüd taevasel kodumaal. Abivalmis ja lahtiste kätega töömees on elanud pika ja toimeka elu. Sinna on mahtunud palju tööd ja hoolt ning ka toimetamisi ja tegemisi Ilumäe koguduses ja kirikus. Paljud tema tehtud parandused ja remonditööd pole nähtavad, kuid Leerimaja katus paistab kõigile kätte. Nii saab kogudus rahumeels jätkata majas remondiga, sest katus peab. Oleme Jumalale tänulikud, et selline suurepärase inimene on olnud meie kaasteeline.

KOLMEKUNINGAPÄEVAL HALJALAS 2023

Astaring on jagatud erinevateks aegadeks.

Aega jõululaupäevast kuni kolmekuningapäevani nimetatakse enamasti jõuluajaks. On olnud tavaks, et jõuluag on ka uue aasta heade soovide edastamise ajaks. Täna Kolmekuningapäeval edastame ka kõikidele Haljala valla lehe lugejatele ja Haljala valla elanikele parimad soovid uueks aland aastaks. Palume, et Looja lubaks täituda kõikidel nendel soovidel, mis on Tema tahtega kooskõlas. Palume rahu igasse südamesse, rõõmu silmadesse ning armastust ja andestust inimesuhetesse.

Jõuluaja lõppu tähistab ka jõulukuuse väljaviimine toast just Kolmekuningapäeval. Viimasel ajal on saanud uueks traditsiooniks jõulukuuskede põletamine samal päeval. Nii tehti seda ka viimasel kolmekuningapäeval Haljalas rahvamaja lõkkeplatsil. Lisaks jõulukuuskedest lõkkele said kohaletulnud osa ka meelelahutusest ja

kehakinnitusest.

Paljud on kuulnud ajaloolisest tõsiasjast, et esimene avalik jõulukuusk maailmas on paigaldatud Tallinnas aastal 1441. Selle aasta majanduskulude raamatus on märgitud, et "rae-laekast tasuti muusikutele, kes 25. detsembril puhusid pasuna ja mängisid kuuse juures".

Haljalaga on see avaliku jõulukuuse esmamainimise lugu seotud kahel viisil. Esiteks, täpselt samal ajal, 15 sajandi keskkel, oli Haljala kiriku pikihoone ehitamise aeg. Ja teiseks, mis veelgi olulisem, Tallinna jõulukuuse paigaldamine oli seotud Tallinna Mustpeade vennaskonnaga. Eestis on ainult kaks ühendust, mis on pühendatud Pühale Mauritiusele. Need on Mustpeade vennaskond ning Haljala kirik ja kogudus.

Jõuluag on eriline aeg, mil tähistame ka valguse võitu pimeduse üle. Füüsilise valguse võitu silmaga nähtava pimeduse üle. Aga ka vaimuvalguse võitu vaimupimeduse üle. Nä-

tava valguse ja pimeduse suhe hakkab kiiresti muutuma pärast talvist pööripäeva. Me kõik oleme selle tunnistajateks päevalguse piknemist märgates. Vaimse valguse kohta loeme Juhannese evangeeliumi algusest: "Ja valgus paistab pimeduses, aga pimedus ei ole seda omaks võtnud." Jõulukuuskedest lõke on kui sümbol sellest "pimeduses paistvast valgusest". Jeesus ütleb: „Mina olen maailma valgus, kes järgneb mulle, ei käi pimeduses, vaid tal on elu valgus“.

Ka jõuludeks tuppa toodud kuusk on sümbol. Selle haljad oksad on sümbol igavesest elust, mille on maailmale kinkinud jõululaps. Ometi on Kolmekuningapäeval lõkkesse toodud jõulukuused enamasti juba ära kuivanud. Ka kuivanud jõulukuused on sümboli tähendusega.

On karm tõsiasi, et puu mis on kaotanud ühenduse oma eluandva juurega ja oks mis on kaotanud ühenduse oma tulevaga, on määratud hukule. Kui

seda kasta, siis mõnda aega püsib ka jõulukuusk haljana, kuid kastmine ei suuda seda enam ellu äratada. Kord haljas puu on juba määratud hukule.

Juure küljest lõigatud ja lõpuks kuivanud jõulukuusk on sümbol inimesest, kes on kaotanud ühenduse oma eluandva Loojaga. Loojast lahus elav inimene suudab mõnda aega ka iseseisvalt hakkama saada nagu jõulukuusk, mida regulaarselt elumahlasega kastetakse. Aga varem või hiljem muutub ka inimese elu üha enam nähtavaks ja kogetavaks lahutus Elu andvast ning rõõmu ja rahu pakkuvast Allikast. Jõululaps Jeesus ütleb selle kohta Juhannese evangeeliumis: „Mina olen viinapuu ja teie olete oksad. ... Kes ei jää minu külge, heidetakse välja nagu oks, ja ta kuivab. Ja nad kogutakse kokku ja visatakse tulle ja nad põlevad ära.“ Seda põlemist sümboliseerivad ka jõulukuused Kolmekuningapäeva lõkkes.

Hea uudis on aga see, et iga

oks, mis on puu küljest lahus, on mingi aja jooksul võimalik puu külge tagasi pookida. See kehtib ka Loojast lahus elavate inimeste kohta. Igal inimesel on võimalus tulla ja leida koguduse kaudu taas osadus oma Loojaga. Apostel Paulus kirjeldab seda nõnda: „Sina aga, kui metsõlipuu, oled õige õlipuu külge poogitud ja saad osa selle mahlakast juurest. Need, kes ei jää uskmatusse, poogitakse puu külge, sest Jumal suudab nad jälle külge pookida.“

Seda armu palume kõigile, kes Loojat veel ei tunne aga armasta, et nad võiksid uuel aland Issanda aastal ennast usaldada Tema kätte, kes suudab nad „jälle enda külge pookida“. Issanda omadele palume aga, et nad võiksid Looja ligiolus uss, lootuses ja armastuses kasvada. Jumala auks ja ligimesele õnnistuseks.

Urmas Karileet

EELK Käsmu, Haljala ja Narva koguduste õpetaja

Haljala tornikuulis peitunud kiri jutustab tulevaste põlvedele pühakoja lugu

Väljavõtte e-kiriku toimetaja Regina Hanseni intervjuust Haljala ja Käsmu koguduste õpetaja Urmas Karileediga.

2022. aasta aprillis võeti Haljala kiriku tornist selle restaureerimistööde käigus alla sinna 1865. aastal paigaldatud kullatud rist ja kera. Nagu aastasadu kestnud traditsioon ette näeb, peitus ka Haljala kiriku tornikuulis dokument sõnumiga tuleviku – esmalt leiti hermeetiliselt suletud metallsilinder ja selle seest omakorda kaheksa lehekülge väga hästi säilinud saksakeelset käsikirjalist teksti.

Kas leidis kinnitust, et leitud teksti algusosa oli koguduse nõukogu koosoleku protokoll ja kirja lõpuosa 1865. a torni renoveerimise jumalateenistuse palved ja õnnistused?

Üldjoontes pidas esialgne mulje paika. Saksakeelne kauni käekirjaga kiri ise on hästi säilinud ja pandud kapslisse 23. juunil 1865. Kirjutatud on selle toonane koguduse õpetaja **Thomas Ferdinand Striedter** (1810–1880), kes teenis kogudust aastatel 1838–1880 ja on maetud Haljala kirikuaeda. Kiri sisaldab üksikasjalikku kirjeldust kirikuhoone senisest saatusest. Pühakoda, selle katus ja tornikiiver, on korduvalt põlenud, küll sõjarünnakute käigus ja korduvalt pikselööride tõttu, kuid kohalike inimeste toel ikka uuesti üles ehitatud.

Läkitus algab tänuga Jumalale, aga sisaldab ka üksikasjalikke andmeid lähedal asuvatest mõisatest, nende omanikest ja tornikiivri ehitusest. Kirjast selgub, et renoveerimisel otsustati tornikiivri katmiseks kasutada alternatiividena kaalutud kattematerjalidest kõige hinnalisemat, vaskplekki. See oli Vihula mõisa omaniku kaardiväekapteni Alexander Berend von Schuberti ettepanek, kes omalt poolt toetas ettevõtmist, mille kogumaksumus oli 3000 hõberubla, 500 hõberubla ja muretses lisaks isiklikest vahenditest kirikule ka kullatud risti ja kuuli. Koguduse nõukoguga otsustati tööde jaoks vahendid kokku saada. Tornikiivri ehitust juhtis Aaspere mõisa omanik Nikolai von Dellingshausen (1827–1896), töölisel tulid

Haljala kiriku restaureeritud rist ja tornikuul. Foto: Urmas Karileet

ümberkaudsetest taludest. Peterburist pärit vaskplaadid pidi tornikiivri paigaldama Rakverest pärit plekksepp Plöger.

Läkituses leidub ka emotsionaalselt esitatud poliitilise olukorra kirjeldus.

Tuleb silmas pida, et läbi kogu 19. sajandi, ja sh ka tornikiivri ehitamise aega mõjutas Eesti elu venestamine. Sellega kaasnes Eestis paljude õigeusu pühakodade ehitamine. Kirjast selgub, et palvetati ka selle eest, et Jumal hoiaks ja kaitseks luterlikku kirikut „suure panslaavi partei“ eest, mis saksluse ja ühes sellega luterluse vastu astub. Tundeliselt seisab kirjas: „Jumal anna oma teenrile, meie keisrile selleks palju tahtejõudu ja luba meie evangeelsel luterlikul kirikul saada võrdseks ortodokse kirikuga, et ta, mitte kannatliku teenijatüdraku, vaid vabapreilina selle kõrval seisaks.“ Koguduse õpetaja jagas sellele lisaks rõõmu õiglase reformide üle, mis taotlevad pärisorjuse lõpetamist ning suurema usu- ja mõttevabaduse kehtestamist.

Kogu intervjuud saab lugeda aadressil: e-kirik.eelk.ee

Misjonäri lugu

Mööda Jumala juhtud teeradu jõudis sel sügis-talvel meie koguduseni võimalus saada misjonär Liliann Keskineni tugikoguduseks.

Neljandal detsembril 2022 osales Liliann koos oma abikaasa Hannu Keskineni ja tütreaga Ilumäe koguduse jumalateenistusel. Pärast teenistust istusime ühe suure perena kohvilauas ja saime kuulda Lilianni lugu, kuidas Jumal on teda enese juurde kutsunud ning misjonitöö juba noore neiuna tema südamesse pannud. Ja teate, Jumal vastab palvetele! Nüüdseks on Liliann juba veidi üle 20 aasta misjonitööl olnud.

Kogudusena on meil hea meel, et meie silmaringi on laiendatud. Me ei arutle ainult meie enestega seotud tegemisi, vaid avardunud pilk oskab nüüd näha ja hinnata inimesi, kelle südames on Jumala Sõna viimne hõimurahvastele. See omakorda paneb huvi tundma Ingeri Evangeelse Luteri Kiriku vastu ja nii avastama elu-olu teiselpool Eesti idapiiri. Siirast imetlust väärib ka Lilianni pühendumine olla osa ersakeelse Vana Testamendi tõlkimises.

Liliann Keskinen Ilumäe koguduses. Foto: Ö. Alt

Röömsate südametega elame kaasa Põltsamaalt misjonitööle suundunud Liliannile. Anname oma panuse palvetades Lilianni ja ta pere eest, paludes Jumala juhtimist ja vajaduste täitmist. Jumala Sõna ütleb, et „Jumal armastab röömsat andjat“, nii saame toetada välismisjonit.

Meie ise saame seeläbi osavõtlikemaks, elavdame koguduse palveelu ja tänu Lilianni „Sõbrakirjadele“ oleme ühenduses hoopis suurema kristliku kogukonnaga.

Luule Vergi

Ilumäe koguduse liige

JUMALATEENISTUSED JA TEATED

ILUMÄE KIRIKUS JA KOGUDUSES

Jumalateenistused armulauaga kl 13 Leerimajas. Iga kuu esimesel, kolmandal ja viiendal pühapäeval.

KÄSMU KIRIKUS JA KOGUDUSES

Jumalateenistused igal pühapäeval kl 15. Hommikupalvused igal hommikul kl 8-8.30. Piiblingi vestlusõhtud kohvilauas kord nädalas kl 19-20.30.

HALJALA KIRIKUS JA KOGUDUSES

Jumalateenistused igal pühapäeval algusega kl 10. Iga kuu II ja IV pühapäeval on kaetud armulaud ja pärast missat kirikukohvi laud. Piiblitunnid iga kuu III kolmapäeval kl 19. Õhtupalvused igal väiksemal kirikupühäl kl 18. Alustab uus leerikool. Osaleda soovijatel palume endast teada anda koguduse õpetajale Urmas Karileedile.

ESKU KABELIS (HALJALA KOGUDUS)

Jaanuarist kuni märtsini on Esku kabeli jumalateenistused erandkorras Võsu rannahoones, II ja IV pühapäeval algusega kl 12.30., IV pühapäeval on kaetud armulaud.